

Škoda zaradi neurja se povečuje iz dneva v dan

Rešitev bo interventni zakon

Škoda zaradi neurja, ki je danes teden divjalo v cerkljanski, tolminski in železnikarski občini, se približuje dvema milijardama tolarjev, čeprav vsa škoda še ni ocenjena in na občine prihajajo vsak dan nova sporočila o škodi. Nemočnim občinskim proračunom bo lahko pomagal le državni denar na osnovi posebnega zakona.

Ministra na obisku v Davči

Kranj, 15. septembra - V občinah Cerklje, Tolmin in Železniki so včeraj nemočni zrlji v nebo pod težo obetov, da se bliža novo neurje z možnimi velikimi količinami padavin, ki bi lahko še otežilo življenje ljudi, utrujenih od boja z naravo in najnujnejšega odpravljanja posledic neurja, ki mu v tem stoletju ni para. Do opoldneva se napovedi na srečo niso uresničili, čeprav so bili v vseh občinah pripravljene na najhujše. Javnost in državni organi so seznanjeni z veliko škodo, ki jo je povzročilo neurje, na lastne oči pa so se lahko prepričali v tork ministru Pavle Gantar in Igor Umek in včeraj tudi najodgovornejša v upravi za zaščito in reševanje Miran Bogataj in Bojan Ušeničnik. Davčo in druga prizadeta območja namerava obiskati tudi predsednik vlade dr. Janez Drnovšek. Čeprav škoda v treh najbolj prizadetih občinah še ni ocenjena, se bliža dvema milijardama. V cerk-

ljanski občini je prekoračila pol milijarde, v tolminski občini se bliža milijardi, v Železnikih pa se brez upoštevanja škode na kmetijskih in gozdnih površinah številka približuje 200 milijonom. Občinski proračuni so nemočni. Pokrili bodo lahko le stroške najnujnejših sanacij, da je mogoč dostop do vseh zaselkov in posameznih domačij (v torek so bili Porezen, Podporezen in Dolenja Trebuša še vedno odrezani od sveta), državna vlada pa iz proračunske rezerve lahko razdeli le do 200 milijonov tolarjev. Rešitev je poseben interventni zakon, ki ga lahko po hitrem postopku sprejme državni zbor, omogoča pa ga zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Skupno ga bodo predlagali vse tri prizadete občine in cerkljanska poslanca, brata Janez in Marjan Podobnik. Tako reševanje podpirata tudi ministru Gantar in Umek ter ob tem soglašata z vodstvi občin, da je treba

vse potencialne nevarnosti in kritične točke trajno rešiti in tako obvarovati njih, njihovo premoženje in hudo načeto naravo. Slovenija bi za tak poseg potrebovala, po besedah ministra Gantarja, najmanj 3 milijarde tolarjev. Stroški sanacije pa se lahko še povečajo, če bodo geologi in hidrologi ugotovili, da nekatere hiše, ki jih ogrožajo zemeljski plazovi, niso več varne za bivanje in plazov ni mogoče ustaviti.

• J. Košnjek, foto: Š. Žargi

Reportažo z najbolj prizadetih območij občin Cerklje, Tolmin in Železniki objavljamo na 8., 9. in 10. strani

V Železnikih bo cesta prevozna čez dva dni.

Gorenjska Banka

Banka s poslubom

VIŠJE OBRESTI ZA VEZANE VLOGE

Gorenjski ravnatelji o šolah

Kranj, 14. septembra - Zavod republike Slovenije za šolstvo je na kranjski gimnaziji sklical vse ravnatelje gorenjskih šol, da jim predstavi vlogo tega zdaj javnega zavoda. Prišli so ravnatelji vseh 31 osnovnih šol, štirih šol s prilagojenim programom, 14 srednjih šol, dveh dijaških domov in dveh domov za učence s posebnimi potrebami, pa tudi gorenjskih vrtcev. Slednji letos vključujejo 7000 otrok, osnovne šole jih obiskuje 21.700, v srednjih je letos vpisanih 9970 dijakov, torej je v gorenjske vrtce in šole vključenih blizu 42 tisoč otrok. Direktor Zavoda za šolstvo Ivan Lorenčič je ravnatelje seznanil z novostmi v organizaciji zavoda, ki bo kmalu obstajal že štirideset let. Poslej bo njegova vloga razvojna in svetovalna, izgublja pa nekdanjo nadzorno funkcijo. Predstavniki zavoda so se z ravnatelji pogovarjali tudi o prihodnjem delu študijskih skupin, za katere pa želijo v šolah vedeti, ali sodijo pod obveznost učiteljev ali so zgolj prostovoljni dodatek. Kolikor so namreč navdušeni nad možnostjo tovrstnega izobraževanja učiteljev, jih hkrati skrbi, ker je zaradi udeležbe na študijskih skupinah hkrati odsotnih več učiteljev in je zaradi tega težko nemoteno organizirati pouk. • D.Ž., foto: G. Šinik

"...pogledamo na levo, pogledamo na desno in gremo čez cesto." Tako je policist v torek malim šolarjem iz tržiških vrtcev razložil, kako naj varno prečkajo cesto. Mali šolarji so nato na igrišču tiste velike šole v Bistrici pri Tržiču dobili vsak svojo rumeno rutico in kresničko. Akcija za boljšo varnost otrok v prometu se nadaljuje tudi letos, rumene rutice, opozorilo voznikom, pa si bodo okrog vratu zavezali tudi prvošolčki v upanju, da bodo vozniki vozili bolj previdno, kot je to na naših cestah v navadi. • Foto U.Š.

Kranj, 12. septembra - Na kranjskem razstavišču so odprli 5. strokovni sejem, bolje rečeno razstavo Slovenski proizvod - Slovenska kakovost, ki sta ga tudi letos pripravila Združenje SQ in Gorenjski sejem. Svoje izdelke predstavlja 50 razstavljalcev, med njimi se jih 14 poteguje za podelitev enega izmed znakov SQ, ki jih bodo podelili danes, v petek, 15. septembra.

Specializirani sejem je odprl predsednik državnega zbora Jožef Školč, ki je izrazil podporo Združenju SQ in Gorenjskemu sejmu za uspešen razvoj dobre ideje in čestital nosilcem znaka kakovosti. Sejmarije pa je pokaral zaradi njihove neenotnosti in razprtij, potrebovali bi dober dogovor razvoju sejmov, usklajen terminski načrt in čim manj ponavljanja. (Več na 11. strani) • M.V., foto: G. Šinik

SYSTEM
RACUNALNIŠKI KLUB
 486/66 že od 123,056 SIT
 ali 6866,00 SIT mesečno!
 Tel./Fax: 064/ 22 10 40

ODPRODAJA ZALOG
 razstavljenih eksponatov

Hifi stolp 2 x 40 w	66.890	59.999
Hifi stolp 2 x 60 w	81.475	69.999
Video kamera-barvni monitor	140.290	124.999

REKOR
 Trgovina in storitve d.o.o., Kldričeva 2,
 64000 Kranj, tel: 064 - 21 23 67, 21 11 42

EKSKLUZIVNI PROGRAM

- VIDEO
- VIDEO
- HI-FI
- TV

SAMSUNG

DELOVNI ČAS
 od 9 do 12 ure in od 15 do 19 ure
 sobote od 9 do 12 ure

PIS Bled, d.o.o., Kumerdejeva 18, BLED
 TEL: 064/741-788, FAX: 064/741-789

RACUNALNIKI:	PROGRAMSKA OPREMA:
PIS 486DX2/66 85.470 SIT	Trgovsko poslovanje 123.250 SIT
PIS 486DX4/100 99.330 SIT	Gostinsko poslovanje 123.250 SIT
PIS PENTIUM 120 194.733 SIT	Glavna knjiga/saldak 127.500 SIT

VODENJE POSLOVNIH KNJIG

GORENJSKI GLAS
MAJ OGLASI (064) 223-444

Mesarija Anton ARVAJ Britof pri Kranju je na letošnji sejamski prireditvi dobila podaljšane pravice za uporabo modrega znaka SQ za deset izdelkov, med novimi izdelki pa so jetrni cmoki, nadevane svinjske prsi in čevapčiči s sirom.

SVEA lesna industrija Zagorje ob Savi - Za kuhinjsko pohištvo iz programa SARA v proizvodnji v okviru sistema ISO 9000 je Svea lesna industrija Zagorje ob Savi dobila zeleni znak.

Mesarstvo ČADEŽ Visoko pri Kranju je na sejmju dobilo podaljšane pravice za uporabo modrega znaka SQ za tirolsko salamo, sunko v črevo, pašteto, pečeno sunko in Čadeževo klobaso.

SIJAJ Hrastnik se je na letošnji prireditvi predstavil s svetilkami. Zlati znak so dobili za namizne svetilke N13-191, N13-192, N15-199.

Mesarija KALAN Franc Kranj je dobila podaljšane pravice za uporabo modrega znaka SQ za šest izdelkov in za naslednje tri nove izdelke: posebna salama, suha klobasa, domača suha vratovina.

Med dobitniki zelenih znakov SQ je tokrat tudi Tovarna olja GEA, d.d., Slovenska Bistrica. Dobili so ga za GEA jedilno, rastlinsko olje in ZVEZDA jedilno, rafinirano rastlinsko olje. Obe olji sta iz proizvodnje v sistemu ISO 9000.

ŠENK trade, d.o.o., Britof pri Kranju - Na letošnji peti prireditvi je podjetje ŠENK trade dobilo modri znak SQ za pisarniško pohištvo "Office".

MOBITEL, d.d., PE Kranj se predstavlja tudi na prireditvi Slovenski proizvod - Slovenska kakovost. Njihovo geslo v predstavitvi in ponudbi je: Vse o mobitelu, informacije, prodaja, organizirana montaža v vozila.

Blagovnica GORENC

Mladinska ulica 2, prostori bivšega VINO-PIVO (za kinom Center), tel.: 064/222-455

MODA JESEN '95

SE PREDSTAVLJA NA 400m² POVRŠINE

na ŽENSKEM in MOŠKEM ODDELKU KONFEKCIJE

z bogato izbiro oblačil priznanih slovenskih proizvajalcev in konkurenčnimi cenami tovarniških prodajaln.

PROMOCIJSKI TEDEN
NOVE JESENSKE kolekcije
v času od 14. do 21. 9.

-10%

za vse izdelke v blagovnici
GORENC
razen akcijskih in že znižanih cen

HLAČE HLAČE HLAČE

Največja izbira ŽENSKIH in MOŠKIH HLAČ na Gorenjskem vodilnih domačih proizvajalcev ELKROJ in TRIKON. Vedno na izbiro preko 1500 kosov moških hlač, več 100 ženskih hlač. Pogoste akcijske prodaje po ugodnejši ceni.

**POZOR: V ZALOGI 300 KOSOV HLAČ PO AKCIJSKI CENI
OD 4950 SIT DO 6950 SIT**

POSEBNO UGODNA PONUDBA: AKCIJA ZIMA '95
v promocijskem tednu NIŽJE CENE DO 21. 9.

ZA NJO LE DELČEK PONUDBE **ZA NJEGA**

ŽENSKÉ PARKE s kapuco	8950 SIT / 7160 SIT	PUHOVKE polnilo gosji puh	9800 SIT / 7840 SIT
ŽENSKÉ BUNDE 4 bave	7950 SIT / 6360 SIT	MOŠKE BUNDE daljši model	7950 SIT / 5960 SIT
ŽENSKI in MOŠKI ANORAK podložen - Brugi	4990 SIT / 3990 SIT	MOŠKE JAKNE kratke	4980 SIT / 3920 SIT
ŽENSKI in MOŠKI ANORAK nepodložen	2990 SIT / 1990 SIT	FLANELA SRAJCE	1650 SIT / 1390 SIT

OTROŠKE BUNDE 5400 SIT / 3900 SIT

Možnost plačila na več čekov brez obresti.

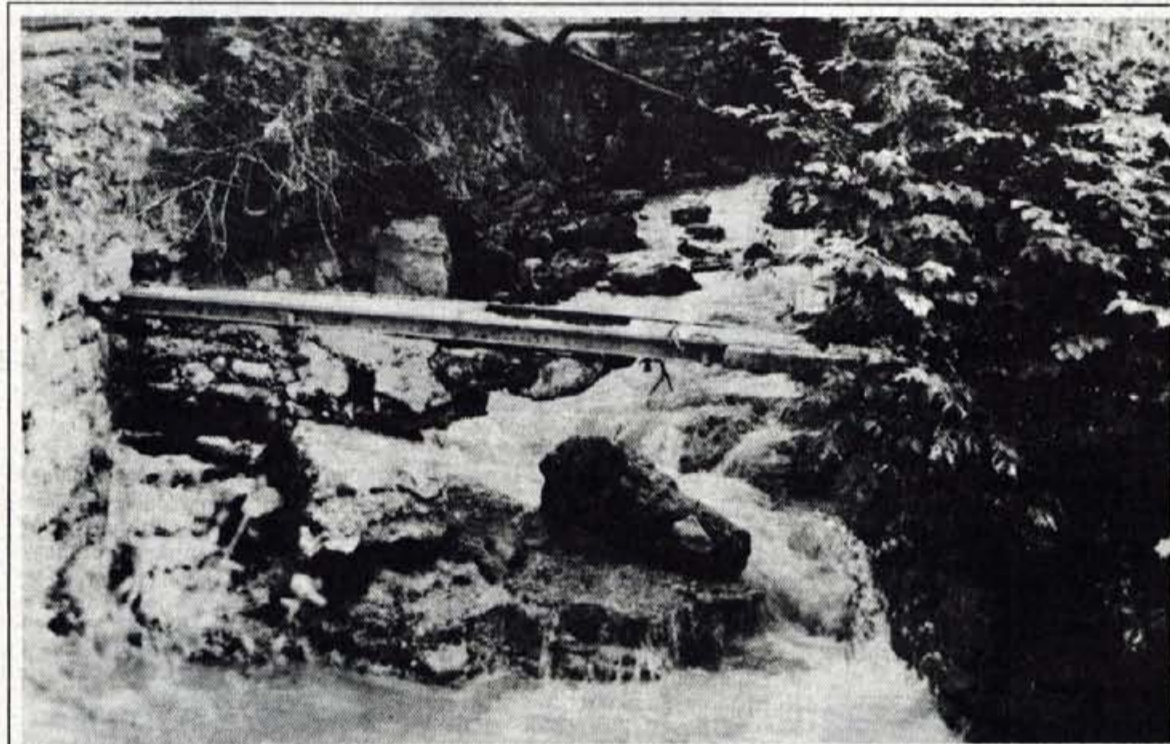
Izkoristite bogato založenost in veliko izbiro, ter priložnost za nakup v BLAGOVNICI GORENC.
VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA!

Priporoča se trgovsko podjetje STORŽIČ, d.o.o., tel.: 064/222-455.

V cerkniški, tolminski in železnikarski občini se škoda zaradi neurja konec preteklega tedna bliža dvema milijardama tolarjev

Država naj pomaga nesrečnim ljudem

Ljudje so za najnujnejšo odpravo posledic silovitega neurja storili sami, kar so mogli. Občine iz svojih proračunov plačujejo najnujnejša popravila na cestah, kaj več pa ne zmorejo, država pa bi morala za odpravo posledic neurja sprejeti poseben interventni zakon. Nanj računajo v cerkniški, tolminski in železnikarski občini, zanj pa sta bila tudi ministra za okolje in prostor ter za promet in zveze dr. Pavle Gantar in Igor Umek, ki sta v torek obiskala prizadeta območja. Ker so v torek vremenoslovci spet napovedovali slabo vreme, je bilo ljudi na prizadetih območjih spet strah. Strah pred vodo in podivjano naravo jim je zlezel pod kožo.

Podrt jez in poškodovana cesta proti Novakom - Foto: J. Košnjek

Kranj, 15. septembra - Ko sva v torek s predsednikom občinskega sveta občine Cerklje ob Kopu Juretom Kavčičem, ki je po poklicu veterinar in dobro pozna razmere in ljudi na Cerkljanskem, obiskala nekatere kraje in ljudi, ki jih je neurje konec preteklega tedna najbolj prizadelo, so bile prve rane naravne katastrofe odpravljene. Do vseh vasi, zaselkov in domačij je omogočen dostop, popravljene so električne, tele-

fonske in vodovodne napeljave, le bolnišnica Franja je bila še zaprta. V nekatere barake je vdrla voda in poškodovala del poti in odre, vendar bo ta kulturno zgodovinski spomenik kmalu odprt.

"Naši ljudje so vajeni vsega, dobrega in hudega. Tudi tokrat, ko je bila naravna katastrofa res huda, niso stali križem rok in čakali, da jim bo kdo pomagal. Sami so se lotili razritih, zasutih in raztrganih cest in

jih usposobili za prevoznost, saj ekipe z gradbenimi stroji vsega dela naenkrat niso zmogle. Še sreča, da se je nekaj mladih fantov iz občine opremilo z gradbenimi stroji. Ker so domačini, so pripravljene za domači kraj več žrtvovati, prav tako pa tudi poznajo razmere na terenu," je povedal Jure Kavčič. Na strmih pobočju Čelo na desnem bregu reke Cerknice na koncu Cerknega se je utrgalo nekaj nevarnih zemeljskih

Ivan BOŽIČ, župan občine Tolmin

Ustavili smo vse naložbe

Ustavili smo vse investicije. Denar iz proračuna bodo dobili tisti, ki ga najbolj potrebujejo, drugi pa bodo morali počakati, je povedal tolminski župan Ivan Božič.

Tolminska občina ima veliko škode, posebno Baška grapa. Za kolikšne denarje gre?

"Zadnja številka se približuje milijardi tolarjev. Upoštevanih je že 90 milijonov tolarjev škode v tekstilni tovarni Bača v Podbrdu in okrog 100 milijonov škode na železnici. Neposredne škode ni veliko. Na progo je voda nanosila nekaj gramoza, zabita pa sta dva propusta. Več škode je zaradi zrahljanih železniških nasipov in te morajo železničarji predvsem utrditi. Okrog 30 milijonov škode pa so prijavile Soške elektrarne. Gre predvsem za škodo na malih hidroelektrarnah."

Kje boste dobili denar? Na občini, v Ljubljani?

"Občine s svojim proračunom ne morejo veliko pomagati. Sploh pa država še ni povedala, kakšni bodo naši proračuni. Tolminci smo sprejemali letošnji proračun ob predpostavki, da bomo morda dobili še nekaj denarja več. Temu smo prilagodili tudi program investicij in delitev na posamezne ceste in krajevne skupnosti, kar smo sprejeli pretekli teden. Sedaj je vse postavljeno na glavo. Naložbe smo ustavili. Tisti, ki so bili v programu spredaj, bodo morali počakati. Denar bomo dali tja, kjer ga najbolj rabijo. Računamo na pomoč države. Cerkljanska poslanka Janez in Marjan Podobnik bosta v državnem zboru predlagala sprejem interventnega zakona, ki ga omogoča zakon. Vsaj tako je rekel Marjan, ki nas je obiskal."

Kje je najbolj kritično?

"Kritično je na skoraj vsem območju, ki ga je prizadelo neurje. Od sveta sta še vedno odrezani vasi Porezen in Dolenja Trebuša. Porezen je poseben problem, potreben posebnega reševanja. Do njega sta dve cesti, vendar sta obe neprevozni. Na stari poti je odneslo most, na novi pa je pod bunkerjem velik usad. Probleme imamo še v samem Podroštu, v Rakovcu je ogrožena družina Kenda, prav tako pa nekatere domačije v Klavžah in Hostenju blizu Dolenje Trebuše. Hudo poškodovana je cesta v Kanalski Lom, cesta do kmetije v Stopniku in do Slapu ob Idriji."

Dr. Janez PODOBNIK, župan občine Cerklje ob Kopu

Zahtevali bomo poseben zakon

Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami iz leta 1994 določa, da mora državni zbor v primeru, ko presega pomoč 200 milijonov tolarjev, sprejeti poseben interventni zakon. Tak zakon bodo občine Cerklje ob Kopu, Tolmin in Železniki tudi predlagale, je zagotovil cerkniški župan in državnozborni poslanec dr. Janez Podobnik.

Kakšen je položaj v cerkniški občini četrti dan po neurju?

"Če primerjamo tokratno neurje s tistim leta 1990, je šlo tokrat za izredno hiter dvig vode. V občini je največ škode zaradi zemeljskih plazov, ki ogrožajo tudi stanovaljske hiše. Čakamo, da bodo geologi potrdili, ali so še varne za življenje ali bo treba nekaj družin preseliti. Veliko škode je na vseh cestah, od regionalnih do gozdnih, na kmetijskih površinah zaradi plazov in nanošenega materiala, ogroženi pa so tudi nekateri gospodarski objekti, med drugim tudi trafopostaja in hala tovarne Eta. Posebno nas skrbi, ker je postalo sedaj nekaj plazov živahnih in se premikajo. Kritično je na območju proti Novakom, kjer je ogrožen vodovod, cesta je udrt, jez pa porušen. Gre za naš turizem vitalno cesto do bolnišnice Franja in smučišča na Črnem vrhu, kjer začenjamo velike naložbe, pa jih nepristopnost lahko ogrozi. Tudi dostop z Davče ni mogoč. Zanimivo pa je, da so objekti, zgrajeni po neurju leta 1990, zdržali, kar kaže, da so bili narejeni kakovostno in se tako delo dolgoročno obrestuje. Mislim, da smo vsi, od župana in vodstva občine do policije, gasilcev in občanov delovali dobro in pre-

mišljeno in včeraj do večine kmetij in zaselkov odprli ceste. Pet mehaniziranih ekip je bilo po ves dan na terenu."

Koliko je škode?

"Groba ocena je 530 milijonov tolarjev. To je vsota dveh občinskih proračunov. Sedaj vsa najnujnejša dela financiramo iz proračuna, za kaj več pa nimamo denarja. Na ustrezne naslove v Ljubljano sem že poslal pismo, da bi država naši in sosednjima tolminski in železnikarski občini premostitveno pomagala."

Vendar ta pomoč ne bo dovolj. Škoda je velika.

"Premostitvena pomoč je domena vlade. Lahko jo da iz rezerv državnega proračuna. Vendar le do 200 milijonov tolarjev. Če pa gre za več denarja, in v našem primeru je tako, mora državni zbor na predlog vlade in na osnovi zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami sprejeti poseben interventni zakon. Tako je državni zbor ravnal lani v primeru škode v Zagorju in Trbovljah. Tudi minister Gantar, ki je bil v nedeljo pri nas, se zavzema za to možnost. Vedeti morate, da so vse naše doline in kotline ogrožene in imajo ljudje vedno večji strah pred vodami. Ta strah jim je zlezel pod kožo in v zavest. Nevarnost je treba trajno odstraniti."

Kako?

"Minister dr. Pavle Gantar je dejal, da bi za ureditev in zavarovanje vodotokov potrebovali okrog 3 milijarde tolarjev. Soglašam tudi z njegovo ugotovitvijo, da samo to ni dovolj. V naravi bi bil potreben večji red. V gozdovih in grapah je vedno več navlake, hlovdov in drva, pojavljati pa so se začela tudi divja smetišča."

Predsednik občinskega sveta Cerklje ob Kopu Jure Kavčič

plazov. Voda je v torek še vrela iz zemlje, ki se še ni umirila. Na tem območju eden od zemeljskih plazov resno ogroža tovarno Eta in njeno livarno, v nevarnosti pa je tudi trafopostaja. Na Čelu je kar nekaj domačij ogroženih. Bajbanovo hišo so komaj rešili in speljali podivjano vodo in zemljo tik mimo hiše. Ogroženi sta domačiji Bernarda Šavlija in Teodorja Likarja, pri Gorencu, kjer sta doma brata Janez in Marjan Podobnik, pa je podivjana narava uničila tudi malo hidroelektrarno. Odstraniti so morali okrog 350 kubikov zemlje.

Stemnilo se je in ulilo

"V petek dopoldne se je nenadoma stemnilo in ulilo. Voda v strugi Cerknice je vidno naraščala, kmalu pa je začela dreti po bregu mimo naše hiše. Popoldne je bila že pomešana z blatom in koreninami, po bregu pa so padale tudi večje skale. Odnoslo nam je svinjak. Le koze smo uspeli rešiti. Gmota je na zadnji strani začela zasipati hišo. Glavni vodni udar smo uspeli usmeriti mimo hiše in jo tako rešili. S pomočjo strojev smo skopali po bregu mimo hiše jarek, iz katerega še vre voda, vendar vsaj hiše, če bodo spet hujše padavine, ne bo neposredno ogrožala. Na občini so nam rekli, da bodo oni plačali mehanizacijo, sami pa smo za hišo že zabetonirali škarpo," je pripovedovala Marija Šavli, Bajbanova po domače.

Na drugi strani doline, nad tovarno Eta, na Gozdarski poti 12 trepetov za usodo svoje hiše Silvij Tavčar. Le dva metra od vogala hiše je zazijala skoraj 5 metrov globoka luknja. Zemlja je zdrsnila v grapo in odnesla s seboj škarpo. Problem trajnega zavarovanja je hud. Te dni naj bi rešitev svetovali hidrogeologi. Na Cerkljanskem računajo na strokovno pomoč znanega geologa dr. Jožeta Čara, ki je reševal podobne probleme na Idrijskem.

Nadaljevanje na 9. strani

V tekstilni tovarni Bača odstranjujejo posledice poplav

mir Felzer. "Sedaj nimamo kaj v roke vzeti. Zasilo smo uredili do-stop do hiše, drugo pa je odvisno od odškodnine zavarovalnice, saj smo imeli nekaj reči zavarovanih, in od pomoči občine in države. Kar nekaj ljudi je že ogledalo razdejanje, vendar večje pomoči še ni. Tudi od zavarovalnice še ni bilo nikogar."

V Baški grapi se ljudi že loteva nejevolja. Pomoč prihaja počasi, obljubljene gradbene mehanizacije, ki bi pomagala sicer pridnim rokam, ni, vsi pa se ozirajo v nebo, ki jim spet grozi z novimi padavinami.

Dogovor s Tolminom

Sorica, kjer je padlo v sorazmerno kratkem času katastrofalno veliko padavin, na prvi pogled ne daje videza velikih poškodb. Vendar bregovi okoli vasi kažejo drugačno sliko. Neurje je sprožilo blizu 50 večjih in manjših zemeljskih plazov, tri domačije v Podporeznu, Rovtar, Plašajtar in Podhoč, pa so še vedno odrezane od sveta. Nad Petrovim brdom, na cesti proti Podporeznu, se je pod bunkerjem vdrla zemlja in raztrgala cesto. Sanacija ali odstra-

nitev tega bunkerja (v terek je tolminski župan dejal, da bi ga brez problemov podrli in si s tem olajšali popravilo ceste) pa ni samo stvar občine Železniki, ampak tudi Tolmina. Te domačije v Podporeznu in vas Porezen v tolminski občini, ki je bila v terek še odrezana od sveta, ter Zadnja Sora, so na območju Sorice najbolj kritični.

Plazovi na Sorici so trenutni in tudi dolgoročnejši problem. Okrog že sproženih je opaziti začetke novih, ki lahko ob morebitnih novih večjih padavinah začnejo drseti v dolino. Vinko Fajfar iz Sorice, ki mu je plaz odnesel mladi sadovnjak, je povedal, da bo treba zavarovati usade, da ne bodo povzročali novih drsenj zemlje, prav tako pa vkopati nova pota na dokaj strmih bregovih pod vasjo. Cesta med Petrovim brdom in Sorico, ki je trenutno edina povezava s Področjem v Selški dolini (cesta Področ - Petrovo brdo je hudo poškodovana in zaprta) na srečo ni huje poškodovana, je dobro vzdrževana in kljub makadamu dokaj normalno prevozna, vsi nevarnejši deli pa so označeni in zavarovani.

Nadaljevanje z 8. strani

Ogroženi turistični načrti

Streljaj od Cerknega, na cesti proti Novakom, je druga izredno kritična točka. Razbesneli potok Črna je vzel del ceste in jo v precejšnji meri podkopal. Tudi jez ni zdržal, kar o morebitnih prihodnjih neurjih povečuje nevarnost. Voda in premikanje zemlje sta ogrozila osrednji cerkljanski vodovod. Na srečo je cev zdržala in je oskrba s pitno vodo normalna. Vendar je to za Cerkljane začetek problema. Samo na tem odseku je za okrog 250 milijonov tolarjev škoda. Občinski proračun bo lahko le zakrpal najnujnejše, "odrešila" pa bi bila državna intervencija. Ta cesta je namreč izredno pomembna za cerkljanski turizem. Tod vodi pot do svetovnoznane bolnišnice Franje in naprej do vedno večjega in vedno bolj urejenega smučišča na Črnem vrhu. Smučišče je sedaj gradbišče, vendar po tej umji odrezano od sveta. Tudi preko Davče do Črnega vrha ni mogoče priti. Če ne bo prevoznosti vsaj z ene strani, utegnejo pasti letošnji in tudi prihodnji cerkljanski turistični plani v vodo.

Naprej od spodnjega dela Novakov proti Gorenjim Novakom teče po vsaki grapi voda. Propusti so med neurjem nekaj časa kljubovali, potem pa so postali pretesni za nenormalno količino vode in ta je skupaj s kamenjem in drugim materialom trgala ceste. Domačini so s pomočjo mehanizacije ali pa kar sami odpri pota do svojih domačij, vendar so gozdne ceste v obupnem stanju. Skupno pa jih je v občini skoraj 50 kilometrov. Te ceste niso ključne samo za ljudi in kolikortoliko nor-

Marija Šavli

malno življenje v teh krajih nad Cerknim, ampak so na te ceste vezani dostopi do senožeti, do krme v senikih, do gozdov in tudi obdelovalnih površin. Na tem območju Zadrnove in nižje proti Počam in Gorjam je vas Gradišče nad Trebenčami še bil zaselek Gradišče nad Trebenčami v terek še vedno odrezan od sveta. Cesta se je spremenila v jarek ali je praktično ni.

V Gorenjih Novakih je ob hrib prislonjena nova hiša Terezije in Cirila Lahajnarja s hišno številko 6. Do njune hiše je že mogoče priti, vendar le z osebnim avtomobilom ali manjšim traktorjem. Ko so novo hišo gradili, so morali po večkrat preložiti in prenositi ves material, sedaj pa trepetajo, ali je njihova hiša varna ali ne.

"V enem delu kleti so se pojavile razpoke. Bojimo se, da zemlja drsi in da se hiša utaplja. Razpoke smo prekrili in označili. Videli bomo, ali se je zemlja umirila ali je še nemirna. Na občini so obljubili, da bodo prišli k nam strokovnjaki in povedali, kaj se da storiti za obvarovanje hiše. Sami smo naredili vse, kar smo mogli, od odvodnjavanja do ustreznih drenaž. Vse kaže, da zemlja res ni stanovitna. Leta 1990, ko je bilo zadnje hudo neurje, je pod hišo zdrsnil zemeljski plaz."

Občudovanja vredni so ti ljudje, ki mirno in optimistično, da jim le ne grozi najhujše, popravljajo, kar se popravi da in da bodo v domovih, ki so jih zgradili, lahko ostali. Presenetljivo veliko novih hiš pa še raste na pobočjih, ki objemajo cerkljansko kotlino.

Bača je podivjala

Po vsej dolini ob reki Cerknici, mimo Zelina, kjer se cesta odcepi proti Tolminu, v dolini ob Idrijci proti Reki, tu je ogrožena kmetija Ivana Šturma, je voda nanosila na cesto kamenje in zemljo ter sprožila na pobočjih številne, od daleč vidne

zemeljske plazove. Vzpon proti Bukovem je normalno prevozen, več poškodb pa je na cesti, ki se z Bukovega strmo spušča v Baško grapo, posebno na zadnjem delu pred Grahovem in Koritnico.

Tu se začne pravo razdejanje. Reka Bača je širila strugo, podirala mostove, tudi nove, odnašala dele cest ali jih zasipala z blatom in kamenjem, podirala in nosila s seboj drevje ter njive in vrtove nad reko prekrila s kamenjem in blatom. V Hudijužni je v najožjem delu ceste proti Podbrdu Bača prestopila bregove, zalila in zasula cesto, s katere so še v terek odstranjevali nanošen material, hiša, stisnjena med cesto in vodo, pa je bila pod vodo. V strugi je ogromno kamenja že od prej in če bi ga vodarji odstranili, bi strugo pomaknili bolj levo ter obvarovali hiše in cesto za morebitne prihodnje ujme.

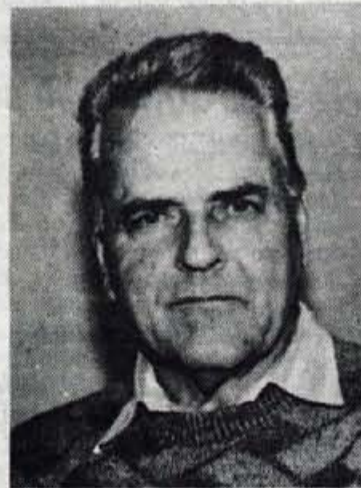
V Podbrdu je najbolj poškodovana tekstilna tovarna Bača. Usoda tovarne je ogrožena, so dejali zaposleni v terek, ko so še vedno odstranjevali posledice povodnji, ki je uničila tkalnico in večji del preje za letošnjo kolekcijo. Hudournik nad tovarno je podrl steno in zalil tovarno. Škode je za najmanj 100 milijonov. Ker je na kruh v tovarni vezano veliko domačinov, bi bile morebitne težave za Baško grapo in njene ljudi še usodnejše. Ljudje so zakrbljeni, saj sta njihov obstanek in prihodnost v dolini že sicer ogroženi.

Na koncu Podbrda desno nad reko Bačo je bil pretekli petek pravi sodni dan. Pri Armanu je sicer nedolžen potok Batavca podiral in odnašal vse, kar mu je bilo napoti. "Ob sedmih zjutraj je Batavca začela naraščati. Ko je postajala vedno bolj divja, smo začeli odstranjevati vredne predmete. Potem je potok v trenutku narastel, drl mimo hiše, majal njene stene in odnašal zemljo in vsem kar je bilo na njej. Voda je odnesla kokošjo farmo z okrog 500 kokoši, gradbeni material, mešalec, stroje, orodje, skratka vse, kar je običajno pri hiši," je povedal Bogo-

Razdejanje v baški grapi

Alojz Čufer, župan občine Železniki Škoda še ni ocenjena

"Glede odprtja ceste do Podporezna, ki je še vedno odrezan od sveta, se moramo dogovoriti s Tolminci. Kritično je pri bunkerju, kjer je velik usad. Sicer pa končne ocene škode še nimamo. Na cestah je za okrog 153 milijonov. Kmetijci škodo ocenjujejo sedaj, gozdarji pa naj bi jo v petek. Tako računam, da bomo imeli podatke prihodnji teden. Ker bodo končne številke visoke, bo morala pomagati država s posebnim zakonom," je povedal v sredo župan Alojz Čufer.

Bo država pomagala

V vseh najbolj prizadetih občinah Cerkno, Tolmin in Železniki so tako občinski možje kot ljudje prepričani, da imata njihova njihova fizična in gmotna moč svoje meje. Sposobni so le najnujnejše sanacije, za trajno rešitev problemov in za vrnitev normalnega življenja v te kraje pa bo nujna državna pomoč. To so v terek povedali tudi ministroma za okolje in prostor ter za promet in zveze dr. Pavletu Gantarju in Igorju Umeku. Najučinkovitejša pomoč je sprejem interventnega zakona v državnem zboru. Ministra te možnosti v terek nista zavrnila, poteza pa je na županih in občinskih svetih teh treh občin, na njihovem skupnem nastopu in na vlogi, ki jo morajo odigrati državnozborni poslanci z Gorenjskega in Primorskega.

• J. Košnjek

Zemeljski plaz ob hiši Silvija Tavčarja v Cerknem

Tereza in Ciril Lahajnar iz Gorenjih Novakov

Takega naliva niti najstarejši ne pomnijo

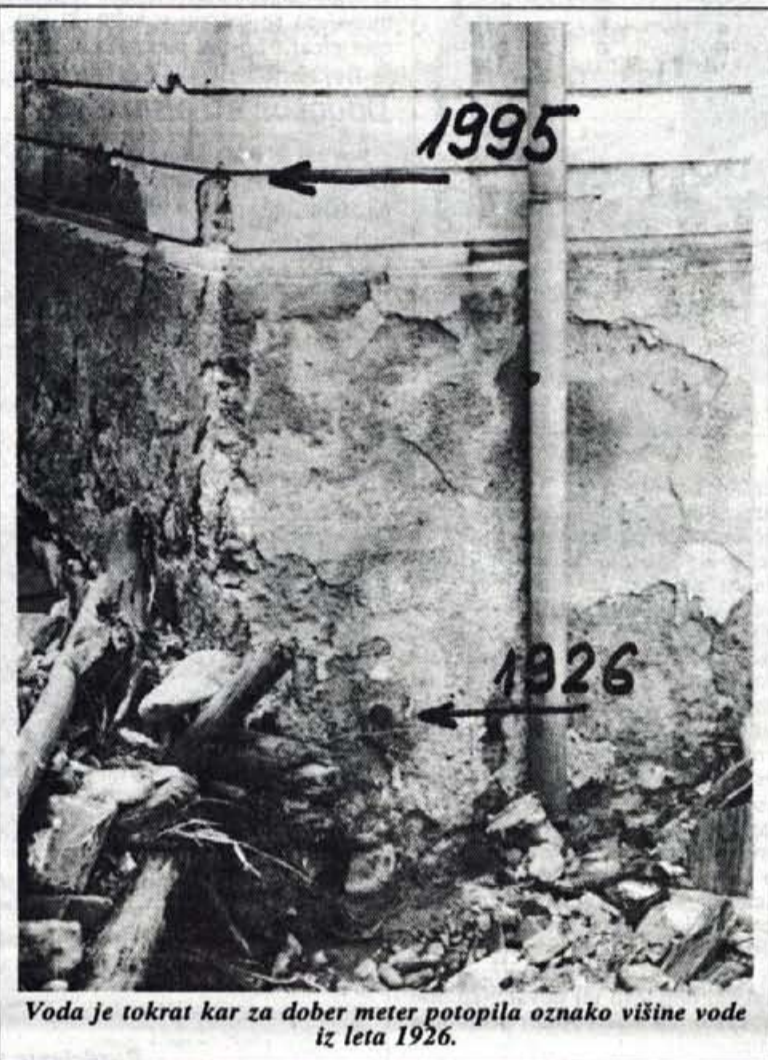
Neurje se je najhuje zneslo nad Davčo

Pregled vseh poškodb na Selškem je pokazal, da je bilo najhuje v Davči. Več desetletna prizadevanja za normalen izhod v svet so zopet okrnjena. Ministra sta obljubila pomoč.

Davča, 14. septembra - Po petih dneh od uničujočega neurja se ni dokončnih ocen o tem, kolikšna škoda je nastala. Prve ocene dosega vrednost preko 500 milijonov tolarjev, kar pomeni, podobno kot v občini Cerkno, tudi v občini Železniki vrednost dveh letnih občinskih proračunov. V Davči so prizadevni prebivalci veliko rešili, takoj so jim prav pohvalno priskočili na pomoč tudi drugi, vendar vse kaže, da je bilo prav v tej največji slovenski vasi s kar 65 kilometri krajevnih cest najhuje. O tem sta se prepričala tudi dva ministra, ki sta v torek obiskala te kraje.

"Rešili smo, kar se je dalo!"

Lojze Jelenc, predsednik sveta KS Davča: "Že v petek zjutraj, ko smo opazili hitro naraščanje Davščice, je bila naša prva skrb, da ljudi opozorimo na možno ponovitev poplav iz leta 1990, ter nujnost, da vsak po svojih močeh s čiščenjem struge, zlasti ob mostovih, reši, kar je rešiti v takih razmerah mogoče. Žal nam narava tokrat ni prizanašala, saj takih padavin, ko z neba ni deževalo, pač pa dobesedno lilo v curkih, niti najstarejši ne pomnijo. Odnoslo nam je cesto v Zali, hudo je poškodovana cesta ob MHE v spodnjem delu doline, skoraj po vsej dolini Davščice pa je cesta tudi spodjedena. Najhuje pa je z mostovi, ki jih bo najtežje ponovno postaviti: odneslo nam je pet mostov, od tega štiri na glavni cesti v Davčo, na cestah k posameznim domačijam pa je tudi precej zemeljskih plazov."

Voda je tokrat kar za dober meter potopila oznako višine vode iz leta 1926.

moč za čimprejšnjo odpravo posledic petkove povodnje, pri čemer sta se strinjala, da bi bila resnično najboljša rešitev, če bi državni zbor sprejel zakon o zbiranju sredstev za sanacijo posledic te elementarne nesreče.

Vsi so se strinjali, da je prva naloga vsaj zasilno odprtje prekinjenih komunikacij, kar je pogoj, da se zahtevno življenje v teh krajih vsaj deloma normalizira, takoj nato pa iskanje rešitev za to, da se posledice neurja trajneje odpravijo, ter predvsem najdejo takšne rešitve, ki bodo preprečile ponovna podobna razdejanja. Slišati je bilo pohvale in

moč za čimprejšnjo odpravo posledic petkove povodnje, pri čemer sta se strinjala, da bi bila resnično najboljša rešitev, če bi državni zbor sprejel zakon o zbiranju sredstev za sanacijo posledic te elementarne nesreče.

Iz šole domov so se vozili kar štiri ure

Pravo odisejajo doživeli v petek dopoldan tudi otroci iz Davče, ki se vozijo v šolo v Železnike. Ko je bilo namreč ugotovljeno, da utegnejo hudi nalivi zapreti dostope, so že ob 9. uri na županovo pobudo otroke predčasno spustili domov. Kar 17 otrok so naložili v terensko vozilo gasilcev, jih srečno prepeljali skozi poplavljeni Železniki, ko pa so prispeli v sotesko Zale, je voda že toliko narasla, da ni bilo več mogoče naprej. "K sreči nismo videli, kod se vozimo," nam je pripovedoval Lojze Jelenc, "saj me je danes še bolj strah, ko vidim poškodovano cesto, po kateri smo se peljali." Ko jim je začela voda teči skozi avto, so se odločili za pot preko Martinj vrha, čez Slugovo dolino pod Blegošem (nadmorska višina 1200 metrov!) in preko Novakov v Davčo. Ta vožnja je trajala skupno kar štiri ure in pol. Posebno zahvalo za srečno vrnitev zasluži Jernej Peternel, ki je tedaj tako pogumno upravljaval vozilo. Če bi bilo le malo panike, meni Jelenc, bi se lahko vse skupaj tragično končalo v deroči vodi.

zahvale za to, da so se pristojni resnično takoj lotili reševanja nastalih poškodb, pri čemer je zlasti vodstvo KS izrazilo prepričanje, da jim bodo tudi v naprej stali ob strani.

Nekdaj jezovi, danes hudournik

V pogovoru z ministroma so predstavniki Davče opozorili tudi na "težave", ker je Davča razglašena za prvovredno območje varovanja naravne dediščine. To med drugim namreč omejuje nekatere posege, s katerimi bi lahko boljše zavarovali zgrajene ceste in druge komunalne naprave. Zlasti je bilo opozorjeno na to, da se je nekoč na Davščici vrtelo več kot 30 vodnih koles, kar pomeni enako število jezov, danes pa se je ta potok brez ovir spremenil zagotovo v največji

slovenski hudournik. Čudi jih, da so predlogi domačinov, da bi te jezove obnovili - tokrat za gradnjo malih hidroelektrarn, zavrnjeni. Podobno velja za opore cest v obliki kamnitih zlozb, ki so morda na oko sicer bolj sprejemljive kot betonski zidovi, jasno pa se je pokazalo, da navala vode ne vzdržijo. Minister dr. Gantar je zagotovil, da bodo vse predloge za gradnjo jezov na mestih, kjer so že bili, ponovno pretresli, morajo pa biti strokovno temeljito proučeni, saj je dogovorjena politika, da se gradnje MHE na mestih nekdanjih jezov dovoli in celo pospešuje. Kar pa zadeva oporne zidove, je potrebno najti kompromis med dovolj trdnim betonskim opornim zidom, ki pa mora imeti zunanost obloženo zaradi izgleda s kamenjem.

Pri Zgagi je bilo huje kot leta 1926

Kako hudo razdejanje je povzročila hudourniška voda, sta si ministra s svojimi sodelavci lahko ogledala tudi na posestvu Zgagovih ob cesti Področje - Podbrdo, ko so se po velikem ovinku čez hribove Davče odpravili iz občine Železniki v Baško grapo v občini Tolmin. Pri Zgagovih, Podporezen 1, kjer od velikega posestva po vojni ni veliko ostalo, sta štiri hiše in dve gospodarski poslopji - tu že desetletja stalno ne živi nihče, pač pa se vračajo le ob koncih tedna - narasla (Zadnja) Sora ter hudournik izpod Debelega Brda v celoti preplavila ter nanosila toliko materiala, da je bilo ta kraj kar težko prepoznati. 62-letni Janez Zgaga, ki je eden od petih še živelih otrok nekdanjega gospodarja in se postopno skupaj z njimi trudi obnoviti ostanek posestva, nam je povedal, da so bile tokratne poplave tod veliko huje od tistih katastrofalnih leta 1926. Na hiši imajo namreč dobro označeno višino vode pred 69 leti, pa je bila tokrat voda višja za cel meter! Videli smo tudi, kako je deroča voda v kleti nekdanjega domačije nanesla za kar meter in pol proda, mivke in blata, o nekdanjem jezcu za žago pa ni ostalo niti sledu. Še več: Sora je močno prestavila strugo in bager Podjetja za urejanje hudournikov je imel kar veliko dela, ko so si prizadevali, da poglobijo nekdanjo strugo ter postavijo obrambni nasip. Prav pohvalno je, da so z deli začeli že v nedeljo, je še dodal Janez Zgaga, saj se boje, da se visoka voda ponovi. Pot iz Debelega Brda, pod katero so imeli napeljan tudi svoj vodovod, je le globoka hudourniška struga, vodovod pa je v celoti uničen.

Vodstvo KS je posvarilo ljudi

France Peternel, občinski svetnik v občini Železniki iz Davče: "Nesreča, ki nas je doletela konec preteklega tedna, je samo oživila strah tukajšnjih prebivalcev, saj še pomnijo poplave iz leta 1990. Kljub precejšnjim prizadevanjem vodstva KS, tukajšnjih gasilcev ter sodelovanju prebivalcev - posebno pohvalo zasluži tudi Jernej Čemažar, ki nam je s svojo gradbeno mehanizacijo v odločilnih trenutkih veliko pomagal, žal marsikaj ni bilo mogoče rešiti, in spet smo doživeli, da smo skoraj povsem odrezani od sveta. Pripomnim naj, da se dnevno kar okoli sto ljudi vozi na delo in v

šolo v Železnike, zato je taka naravna nesreča hud udarec življenju v teh krajih. To neprizanesljivo opustošenje, ki je vse rušilo po naši dolini, vzbuja prav strah za obstoj.

Današnji obisk obeh ministrov nam vzbuja upanje, da naša vas v tej nesreči Davča ne bo pozabljena tudi s strani države, pri tem pa dodajam, da je vso skrb in možno pomoč že ponudila domača občina z županom Alojzom Čuferjem na čelu."

Najhuje je pri Majdelcu

Zagotovo je petkovo deževje najhuje prizadelo domačijo Prezljevih, Podporezen 6, ali po domače pri Majdelcu, saj se je v njeni okolici v petek sprožilo kar štirinajst zemeljskih plazov. Šest od teh plazov je popolnoma odneslo cesto, tako da domačija ni dostopna z nobenim vozilom. Na 69 hektarjev veliki kmetiji na nadmorski višini od 800 do 1200 metrov živi pet ljudi (pretežno je seveda gozd, ki je zaradi strmin ponekod celo nedostopen), starejši sin Božo pa se ukvarja z mizarstvom kot z dopolnilno dejavnostjo. Plazovi so na 2,4 kilometra dolgi cesti, ki jo tudi sami vzdržujejo, onemogočili dostop do stare hiše, dva plazova sta se utrgala med staro in novo hišo (ki je še v gradnji), odneslo jim je kozolec z dvema tonama sena ter kar precejšnje del njive. Vsa mehanizacija in osebni avto so ostali pri novi hiši popolnoma neuporabni. Pretrgalo jim je električno napeljavo, vodovod, telefon, potres, ki ga je plazenje povzročilo, pa je resno stresel tudi hišo.

Božo Prezelj ob plazu, ki jih je odrezal od sveta.

Božo Prezelj nam je dejal, da ne vidi možnosti, da bi si sami pomagali, saj bi samo sanacija enega plazov po prvih ocenah stala poltretji milijon tolarjev. Že prvi ogledi so namreč pokazali, da v tem hribovju ni prave skalne opore - sama mehka prst, zato bodo morali strokovnjaki šele ugotoviti, na kakšen način se lotiti tega. Pravi, da si od vsega hudega še ni prav opomogel, in da niti ne ve, česa bi se v teh razmerah lotil. Po celodnevem petkovem boju z vodo, ponoči ni smel zatisniti oči, saj se mu je neprestano vračala podoba ujme, ki jo je doživel. Ne sme niti pomisliti na to, da smo na pragu zime. Ve le, da se življenje ne sme ustaviti. • Š. Žargi

Nanos, ki so spremenili podobo posestva Zgaga v Podporeznu 1.

NA ŠTIRIH KOLESIH

Z Lado nivo do Indije

Pred kratkim so se s poti, ki je vodila do daljne Indije in nazaj, vrnili trije pogumni Slovenci. Člani kluba Potovaj Igor in Jurij Furlan (oba iz Škofje Loke) in Aljoša Rebolj so se sredi maja odpravili na pot skozi Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo, Turčijo, Iran in Pakistan do Indije in preko Grčije nazaj. Za pot so pri podjetju Lada Avto dobili terenski avtomobil lada niva 1.7, vanj pa so naložili kar 400 kilogramov različne opreme, zaradi česar so tudi preuredili zadnje vzmetenje, dodali pretvornik električne energije, dodatne luči, odbijače, varnostne loke in večji akumulator. Z lada nivo so v treh mesecih prevozili skoraj 30.000 kilometrov v skoraj ekstremnih pogojih, saj so se temperature zraka gibale od 41 do 52 stopinj Celzija, dodatno oviro pa je predstavljala velika vlažnost in seveda številna brezpotja in slabe azijske ceste. Kljub temu je lada niva odlično prestala preizkušnjo, saj so slovenski popotniki imeli le nekaj malenkostnih okvar, z avtomobilom pa so med drugim osvojili tudi drugi najvišji prelaz na svetu, 5278 metrov visoki Tanglan La v indijskem delu Tibeta. Sicer pa je lada niva, ki je robusten in izredno vzdržljiv terenec, na slovenskem trgu s 40-odstotnim deležem še vedno daleč najbolj prodajani avtomobil v svojem razredu. Letos so pri Lada Avtu prodali že 403 takšna vozila, v teh dneh naj bi končno začeli dobavljati model 1.7i, za prihodnji mesec pa pripravljajo novo različico 1.7IE, z nekoliko spremenjeno zunanostjo in bogatejšo opremo. • M.G.

16 milijonov VW golfov

Samo 13 mesecev zatem, ko so v nemškem Wolfsburgu izdelali 15-milijonti volkswagen golf, se je številka povzpela na 16 milijonov. Jubilejni avtomobil je bil štirivratni golf iz serije Rolling Stones, bele barve. Za ilustracijo uspešnosti tega najbolj priljubljenega avtomobila v Evropi podatek, da so marca leta 1993 naredili golf z zaporedno številko 14 milijonov, ob tem pa ne gre pozabiti, da je golf evropskim kupcem na voljo v štirih karoserijskih izvedbah in osmimi različnimi motorji. • M.G.

Dr. Lukman v klubu Dvor

Kranj, septembra - V klubu gorenjskih direktorje v Dvor bodo na prvem srečanju v novi sezoni gostili dr. Benjamin Lukman, vodjo slovenske delegacije na pogajanjih o vključitvi Slovenije v Evropsko unijo. Srečanje bo v četrtek, 21. septembra, pogovor se bo začel ob 18. uri.

Dr. Benjamin Lukman je bil vrsto let predstavnik jugoslovanskega gospodarstva in nato Slovenije v OECD, širši slovenski javnosti pa je postal znan kot vodja slovenske delegacije na pogajanjih o vključevanju Slovenije v Evropsko unijo. Uvodoma bo spregovoril o tem, kako so potekala pogajanja in ocenil, kako bo pridružitve Slovenije Evropski uniji vplivala na naše gospodarstvo in kdaj naj bi do pridružitve prišlo. Nova gospodarsko okolje bo odločujoče vplivalo na naš razvoj, zato so pogajanja izredno pomembna. Toliko bolj, ker nekatere sosednje države menijo, da je to priložnost, da same izboljšajo svoj položaj oziroma izsilijo prednosti za svoj nastop v Sloveniji. Kot zanimivost je potrebno zapisati, da je bil dr. Lukman nekdanji eden najmlajših doktorjev znanosti in sicer na področju fizikalne kemije.

Tujina vsako leto bolj zanimiva

Ljubljana, 14. septembra - Čeprav nam zadnji topli žarki vzbujajo več misli na poletje kot zimo, pa so v naših agencijah že začeli s prodajo smučarskih aranžmajev. Tako imajo pri Kompas Holidays, kjer so izdali zimski katalog že konec avgusta, nekatera smučarska središča v času počitnic že razprodana, kot kaže pa bo kmalu podobno tudi pri Slovenijaturistu, kjer je vsako leto več zanimanja zlasti za smučanje v tujini, kjer so cene sicer še vedno nekaj višje kot pri nas, vendar pa zvečine ponujajo sodobna smučišča z zanesljivim snegom in modernimi smučarskimi napravami.

Pri Slovenijaturistu med domačimi smučarskimi centri ponujajo Roglo, Mariborsko Pohorje, Kranjsko Goro z Gozd Martuljkom, Bohinj, Bled, Bovec in Cerčno. Med temi smučišči je zlasti dosti zanimanja za skorajda že razprodano Roglo, Mariborsko Pohorje in Cerčno, kjer imajo najbolj zanesljivo snežno odejo. V primerjavi s ponudbo Kompas Holidays so cene zelo podobne, kljub temu pa se vsaj za nekatere aranžaje splača prelistati oba kataloga s cenikoma.

Tudi smučanje v tujini je cenovno podobno v obeh agencijah, vendar pa pri Slovenijaturistu ponujajo le italijanska in avstrijska smučišča, ki pa so zaradi bližine za nas še vedno najzanimivejša.

• V. Stanovnik

Vrednotenje podjetij in strategija razvoja

Kranj, septembra - V četrtek, 21. septembra, ob 13. uri bo klub Socius v World Trade Centru v Ljubljani predavanje o vrednotenju podjetij in okroglo mizo o strategiji razvoja Slovenije.

Problematico vrednotenja podjetij v procesu lastninskega preoblikovanja bo predstavil dr. Slaven Mičković. Pol ure kasneje pa se bo začela okrogla miza o strategiji razvoja Slovenije, sodelovali bodo minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak, direktor Zavoda za makroekonomske analize in razvoj dr. Janez Potočnik,

direktor tržiškega Peka Franc Frašič in podpredsednik za planiranje, kontroling in računovodstvo kranjske Save Vinko Perčič. Moderator okrogle mize bo dr. Gojko Stanič, predsednik družbe Socius.

MEŠETAR

Cene kmetijskih in gozdnih zemljišč

Cene, ki nam jih je posredoval sodni izvedenec in cenilec ing. Pavel Okorn iz Škofje Loke, so informativne ali izhodiščne, sicer pa so odvisne od ponudbe in povpraševanja, lege, oddaljenosti in dostopnosti parcele ter od drugih ekonomskih vplivov, ki lahko začetno ceno dvignejo tudi za polovico.

Poglejmo, kakšne cene (v tolarjih za kvadratni meter) veljajo na območju nekdanje jeseniške občine!

bonitetni razred	njiva, int. sadovnjak (vrt = 2 x njiva)	travnjak, ekst. sadovnjak	pašnik	gozdno zemljišče
1.	333,00	250,00	117,00	107,00
2.	300,00	216,00	100,00	90,00
3.	266,00	183,00	83,00	73,00
4.	233,00	150,00	67,00	50,00
5.	200,00	117,00	50,00	40,00
6.	166,50	100,00	33,00	27,00
7.	133,00	83,00	17,00	13,00
8.	100,00	67,00	-	-

NA ŠOLSLEM POSESTVU KROMPIR PO 25 TOLARJEV

Srednja mlekarstva in kmetijska šola Kranj, šolsko posestvo Strahinj (tel.: 064 - 47-706), obvešča kupce, da ima na voljo jedilni krompir sorte desire, Jerla in sante po 25 tolarjev za kilogram. Količine nad 500 kilogramov pripeljejo tudi na dom. Nakup je možen vsak dan do razprodaje zalog od 8. do 12. ure, torek in četrtek pa od 14. do 17. ure.

Vlada je zaščitila pridelovalce krompirja in sadja

Zadnja številka Uradnega lista Republike Slovenije prinaša tri uredbe, ki zadevajo kmetijstvo. Uredba, s katero vlada dopolnjuje uredbo o določitvi kmetijskih in živilskih proizvodov, za katere se ob uvozu plačuje posebna dajatev (prelevman), uvaja za uvoz svežih jabolk posebno dajatev v znesku 9,30 tolarja za kilogram, za uvoz hrušk in kutin pa 16,90 tolarja. Uredba, s katero vlada spreminja uredbo o uvedbi finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter proizvodnje hrane v letošnjem drugem polletju, je začetek spodbujanja izvoza krompirja pomaknila s 1. oktobra na 1. prvi september, izvozne spodbude pa ostajajo nespremenjene (dva tolarja za kilogram). Tretja uredba, to je uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o plačilu posebne takse za uvoženo blago v letu 1995, je zaščitila slovenske pridelovalce krompirja pred uvozom krompirja iz drugih držav. Vlada je poleg že uveljavljene 12-odstotne carine in carinskih stroškov dosedanja 35-odstotno posebno takso povišala na 52 odstotkov, tako da je skupna zaščita največja možna (64-odstotna). Vse tri uredbe so začele veljati v soboto, 9. septembra.

LJUDSKA UNIVERZA
KLANJ

TEČAJI TUJIH JEZIKOV ZA OTROKE IN ODRASLE

Prednosti tečaja v verificirani ustanovi:

- ✓ tradicija in 25-letne izkušnje
- ✓ strokovno vodeni in dodatno usposobljeni učitelji
- ✓ večstopenjski tečaji
- ✓ tuji predavatelji
- ✓ spričevalo o aktivnem znanju
- ✓ mednarodna verifikacija

NOVO:

- intenzivno učenje v majhnih skupinah (do 5 kandidatov)
- individualno učenje tudi v dopoldanskem času.

Pričakujemo vas do 20. septembra, v času od 8. do 18. ure; v četrtek popoldne tudi individualno svetovanje.

Kranj, C. S. Žagarja 1, tel.: 217 481

vaša

LJUDSKA UNIVERZA KLANJ

Privilegij Zanesljivejših

GOODYEAR

Pooblaščen zastopnik in distributer:

PANADRIA d.o.o.
Jana Husa 1a, Ljubljana.
Telefon: (061) 140 30 61, 140 32 30
Telefax: (061) 140 21 53

Pooblaščen prodajalec:

Avtooprema BOLTEZ
Kranj, telefon:
(064) 331-639

GOODYEAR NAGRADUJE!
Vsi, ki boste pri našem pooblaščenem trgovcu kupili avtopnevmatike Goodyear do 30.11.1995, sodelujete v nagradnem žrebanju. Glavna nagrada je smučarski paket v tujini za eno osebo v vrednosti 500 DEM preko agencije KOMPAS HOLIDAYS in več manjših nagrad. Žrebanje bo pri Avtoopremi BOLTEZ v petek 1.12.1995 ob 16^h uri.

GORENJSKA

Prof. dr. Jože Florjančič

STRAN 16
Podjetja povprašujejo po naših študentih,
še preden diplomirajo

Fakulteta za organizacijske vede v Kranju je ena mlajših visokošolskih ustanov, saj dela šele dobrih 35 let. V tem času je dala več kot osem tisoč diplomantov, zanimanje za študij organizacije dela in organizacijske informatike pa vsako leto pritegne več kot 350 novih študentov.

Branko Mesec

STRAN 17
Študij, ki daje
za prakso uporabne strokovnjake

Prof. dr. A. Milton Jenkins

Na ameriških univerzah
med profesorji in študenti vlada dialog

Naša edina fakulteta

Od leta 1988 imamo v Kranju fakulteto. Kot visoka in še prej višja šola je Fakulteta za organizacijske vede, sicer del Univerze v Mariboru, obstajala že prej, njen nastanek seže v leto 1959. V desetletjih je izšolala 5805 študentov na višji in 3370 študentov na visokošolski stopnji, dala je 165 magistrstov in 25 doktorjev znanosti. Podjetja v Kranju in na Gorenjskem, pa tudi drugod v Sloveniji, kjer zaposlujejo diplomante organizacijskih ved in veščin, dobro poznajo ime in pomen te šole. Kranj sam pa, kakor da ne čuti akademskega vpiva svoje edine visokošolske ustanove. Mesto, ki se že desetletja ponaša z ugledno kranjsko gimnazijo, bi lahko z enakim ponosom promoviralo tudi svojo edino fakulteto. Ob 35-letnici te ustanove so sicer podprli zamisel o Kranju kot univerzitetnem mestu, ki ga obstoje matične fakultete v tem središču vsekakor omogoča. Ne gre za ambicije, da bi v Kranju ustoličili svojo univerzo, pravijo na Fakulteti za organizacijske vede, saj lahko kot del mariborske prav tako lahko uveljavljajo svoj akademski vpliv. Kot matična fakulteta pa bi lahko v večji meri delovala povezovalno, saj v Kranju ni edina tovrstna šola, tu imajo namreč svoje oddelke za izredni študij tudi druge visokošolske ustanove. Z ustanovitvijo visokih strokovnih šol, ki bodo v prihodnje izpopolnile izobraževalni sistem, jih bo še več in podoba univerzitetnega mesta bo lahko zaokrožena.

Kranj ima veliko množico študentov, vendar jih je večina, ki študirajo na kateri od fakultet ljubljanske univerze, vezana na dnevne (avtobusne) migracije. Kranjska fakulteta ima kakih tisoč rednih študentov, še enkrat toliko je izrednih. Letos so jih na višješolski študij sprejeli 194, na visokošolskega zaenkrat 72 (razpisanih je bilo 140 študijskih mest), v tretjem letniku visokošolskega študija pa bodo sprejeli 150 študentov. Šolajo tudi 54 "podiplomcev". Vse to je za edino fakulteto v mestu kar zavidljiva množica ljudi.

• D. Z. Žlebir

Gorenjsko ureja uredniški odbor:

zgodovinar Jože Dežman, sociolog Emil

Milan Pintar, filozof Miha Naglič,

novinarka Marija Volčjak in

odgovorna urednica Leopoldina Bogataj.

Fotografija: Lea Jeras

POGLEDI Z GORENJSKEGA JUGA

Če so pred leti hoteli nekoga spomniti ali mu očitati, da je razmeroma "poceni" prišel do višje ali visoke izobrazbe, so mu rekli, da je diplomiral na "kranjski fakulteti". V kolikšni meri so bili takšni očitki upravičeni, ne vem, in me pravzaprav ne zanima; znano resnice je najbrž tudi v njih. Kakorkoli že: študij na nekdanji kranjski Visoki šoli za organizacijo dela je številnim "kadrom", ki so že bili na določenih, navadno kar visokih položajih, za katere pa niso imeli ustrezne izobrazbe, omogočil, da so na teh mestih ostali in se hkrati dovolj ustrezno strokovno izpopolnili. Ljudem, ki so "prakso" že imeli, je "kranjska teorija" poslužila kot nalašč.

Leta so minevala in v tem času je omenjena ustanova postala vsega upoštevanja in spoštovanja vredna fakulteta v okviru mariborske univerze. In pri tej ugotovitvi naj tudi ostane. V tem zapisu nas kranjska fakulteta zanima bolj kot simptom, ki razkriva položaj Kranja v slovenskem prostoru. Posebnost le-tega je v tem, da se to mesto lovi med dejanskim stanjem, ki ga postavlja v podrejenost Ljubljani in med ambicijo, da postane nekaj več: razpoznavno pokrajinsko središče ali nekaj podobnega. To težnjo je doslej, kolikor je meni znano, najbolj jasno in določno izrazil Emil Milan Pintar, v prvi številki Gorenjske, pred poldrugim letom: "Gorenjska bi morala najprej razviti regionalno zavest, sicer bo ostala provinca in predmestje Ljubljane. To pomeni, da mora z nekaterimi institucijami stopiti v konkurenčni slovenski prostor..." Našel je tudi nekaj dejavnikov, ki bi to lahko in morali storiti: kulturne in šolske institucije, športne ekipe, uspešna podjetja, močne osebnosti... To pot lahko mednje brez rezerve prištejemo Fakulteto za organizacijske vede v Kranju!

Zdaj, ko smo videli, kaj Kranj danes je oziroma ni, in kaj bi rad ali lahko bil, pogledimo, kaj je bil v preteklosti. Pred očmi imamo staro in znano razglednico iz narodnobuditeljskih časov rajne Avstrije. Založil jo je Janko Trošt v Trstu (1898), petdeset let po objavi programa Zedinjene Slovenije. S to razglednico, na kateri so slike tedanjih središč dežel, v katerih so prebivali Slovenci, je skušal avtor odgovoriti na vprašanje, natisnjeno sredi nje: "Kje dom je moj?" Na sredi je podoba Ljubljane, levo od nje so (z vrha navzdol) nanizani Trst, Rudolfovo (Novo mesto) in Celje, desno pa Gorica, Celovec in Maribor. Kranja ni! Kako to? Ker pač ni bil nikakršno središče. Deželi Kranjski je sicer posodil ime, njeno središče pa je bilo v Ljubljani. Ki je tedaj, resnici na ljubo, štela za gorenjsko mesto. Gorenjska je (v okviru Kranjske) segala daleč ob Savi navzdol, ob njenem desnem bregu do štajerske meje (do Zagorja), ob levem pa do izliva Ljubljanice. Dobro. A zakaj

Kranjska fakulteta

institucije, kot so Osrednja knjižnica, Prešernovo gledališče, Gorenjski muzej, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, sicer ne "pokrivajo" cele Gorenjske, vendar so se razvile v močna in razpoznavna kulturna žarišča. Da o Gorenjskem glasu, ki je še vedno edini vsegorenjski medij, niti ne govorimo!

Vrnimo se ob koncu še enkrat k naši fakulteti. Facultas v latinščini najprej pomeni možnost, priložnost, duševno spretnost in nadarjenost, potem pa še zalogo, obilje, sredstva, premoženje in imetje... (Navedeno po Bradačevem Latinsko-slovenskem slovarju.) Poigrajmo se nekoliko s to starodavno besedo in njenimi nekdanjimi in sedanjimi pomeni. Kranjska fakulteta nudi zmožnim posameznikom priložnost, da se s svojo duševno spretnostjo in nadarjenostjo priučijo znanosti organizacije; vede o tem, kako kar najboljšo urediti (organizirati) svoje in družbene zaloge, obilje, sredstva, premoženje in imetje... Tako nekako, mar ne? Pa še nekaj je simptomatično. Da sodi kranjska fakulteta k mariborski univerzi. Igra svojevrstno vlogo v prizadevanjih, da bi omejili sredotežno moč Ljubljane in tudi v Republiki Sloveniji uveljavili policentrični razvoj. Kranj, ki je sam za kaj takega prešibak, torej v tem prizadevanju asistira Mariboru...

Ker imam občutek, da sem prekoračil svojo "facultas", omejeno na gorenjski jug, bom nehal. Facultas carnioliensis, ki krepi kranjsko samozavest, pa želim vse najboljšee.

Miha Naglič

Podjetja povprašujejo po naših študentih, še preden diplomirajo

Fakulteta za organizacijske vede v Kranju je ena mlajših visokošolskih ustanov, saj dela šele dobrih 35 let. V tem času je dala več kot osem tisoč diplomantov, zanimanje za študij organizacije dela in organizacijske informatike pa vsako leto pritegne več kot 350 novih študentov. V podjetjih po tem kadru veliko povprašujejo, nam je povedal dekan kranjske fakultete prof. dr. JOŽE FLORJANČIČ.

Zakaj je pred leti ta del mariborske univerze nastal ravno v Kranju?

"Začelo se je z inštitutom za poslovodne delavce, ki je kasneje prerasel v višjo kadrovsko šolo. Spočetka je bil tu le študij ob delu: kadrovski oddelek, oddelek za poslovodnike in varstvo pri delu. Pozneje se je začel tudi redni študij, vendar še vedno na višješolski ravni. Poslovodna šola za direktorje je začela izgubljati pomen, uveljavljati se je začela proizvodna smer. Šola je prerasla v visoko in uveljavile so se tri smeri, poleg proizvodne še kadrovska izobraževalna smer in organizacijsko-informacijska smer. Zadnja leta je naša šola fakulteta, ki dela na dveh smereh; organizaciji dela in organizacijski informatiki. Organizacija dela pa se deli v dva modula: organizacijsko kadrovska in organizacijsko proizvodna. Zadnje čase imamo velik vpis zlasti na višji šoli, nismo pa še šli na visoko strokovno (triletno) šolo, čeprav imamo zanj že izdelane in potrjene programe. Tu bo šlo za izobraževanje kadrovskega, proizvodnega in informacijskega menedžmenta. Fakultetni program bo ostal teoretičen, strokovni pa aplikativen, usmerjen k praksi. Po mojem mnenju je vsa mariborska univerza v svojih zametkih, ko se je tam začelo z višjimi šolami in nadaljevalo z visokimi, bolj aplikativna in prilagojena podjetjem, medtem ko so bile ljubljanske fakultete bolj teoretične. V tej prilagojenosti je tudi razlog, da smo se ob svojem nastanku vezali na mariborsko univerzo."

Uporaben kader za gorenjsko gospodarstvo

Kaj torej vaša fakulteta pomeni (ali je v 35 letih pomenila) za gorenjsko gospodarstvo?

"Na začetku je veliko naredila za kadre v proizvodni sferi. Danes je manj študentov na proizvodni smeri, več pa se jih odloča za šolanje informacijskih ved, saj se v gospodarstvu informacijski sistemi vse bolj razvijajo in zahtevajo tozadevno izobražene kadre. Gorenjsko gospodarstvo je veliko lažje prišlo do lastnega kadra ob dejstvu, da je imelo blizu visoko šolo, ki se je ukvarjala s tovrstnim izobraževanjem, enako je bila to vselej prednost tudi za študente in njihove starše, saj je bil študij blizu doma zagotovo dostopnejši in cenejši. To drži tembolj, ker imajo diplomanti z našo fakulteto tudi dokaj široke zaposlitvene možnosti. Kadrovske delavce, informatike, proizvodno organiza-

cijske kadre lahko zaposlimo kjerkoli. Za Gorenjsko ima naša šola nedvomno velik pomen, vendar ne gre pozabiti, da gre za republiško ustanovo, ki šola veliko študentov tudi od drugod. Zato potrebujemo tudi študentski dom. Zato ustanovljamo posamezne oddelke za izredni študij tudi zunaj Gorenjske. Imamo jih tudi v obeh središčih, Ljubljani in Mariboru, Postojni in Žalcu, svoja oddelka bomo dobili še v Lenartu in Murski Soboti, kjer naj bi kar poskusili tudi z visokošolskim strokovnim programom."

Šola v preteklosti ni imela imidža

Kakšno mesto ima vaša fakulteta med drugimi visokošolskimi ustanovami? Vemo namreč, da svoje čase ni bila na najboljšem glasu.

"Take ocene me ne motijo. Naj tisti, ki menijo, da naša fakulteta ni dobra, pridejo k nam študirat in videli bodo, da je ni ravno lahko narediti. O tem veliko pove dejstvo, da imamo 60-odstotni osip. V kolikšni meri pa je uspešen kader, ki pri nas diplomira, pa se kaže skozi prizmo brezposelnosti. Med brezposelnimi naših diplomantov tako rekoč ni. Ta dejstva govorijo o uspešnosti neke šole, ne pa fasada ali nemara sprememba imena... Slišati je bilo namreč tudi predloge, naj se preimenujemo v fakulteto za menedžment, da bo imenitnejši naziv prispeval k imidžu šole. Toda menedžment ni znanost, s katero naj bi se ponašala ustanova, kot je fakulteta, je večšina, ki naj jo poučuje denimo visoka strokovna šola. Drži, da naša šola v preteklosti ni imela imidža, danes pa je to že preseženo. Danes je po naših diplomantih veliko povpraševanje, dogaja se celo, da še preden naši študentje na organizacijsko informacijski smeri diplomirajo, dobivajo ponudbe za zaposlitev. Tudi številni direktorji podjetij so naši diplomanti. Z njimi ohranjamo stike tudi z namenom, da od njih dobimo povratno informacijo o kadru, ki prihaja iz naše šole in ga zaposlujejo v podjetjih. Sodeč po teh izkušnjah ni nobenih težav ne s količino ne s kakovostjo znanja, ki ga naši diplomanti prinašajo s fakultete."

Prepričan sem, da fakulteta dobiva imidž, drži pa tudi, da smo se za to zelo trudili. Imeli smo tudi težke pogoje dela. Za vse smeri, ki jih šolamo, denimo potrebujemo informacijsko podporo in smo si jo tudi zagotovili. Tudi ko se bomo po izgradnji novega šolskega poslopja s sedanjih nekaj lokacij preselili na Zlato polje, ne bo problema z opremo. O našem ugledu priča tudi nekaj mednarodnih posvetov, ki jih priredimo vsako leto. Cilj teh posvetovanj ni dohodek, pač pa širjenje informacij o našem delu in dosežkih fakultete. Ko bomo imeli novo stavbo, bomo lahko v večji meri razvijali tudi dejavnosti, ki bodo še bolj pripomogle k podobi Kranja kot univerzitetnega mesta."

Vsako leto ima kranjska fakulteta omejitve vpisa. Ne vem, sicer, zakaj, saj ni narejenih nobenih projekcij razvoja kadrov in zaposlovanja. Včasih smo na tej osnovi načrtovali tudi "input" na posamezne fakultete, danes tega ni več. Prepričan sem, da mora biti vpis takšen, kakršne so kapacitete posameznih fakultet. Naše so ta čas zaradi prostorskih težav še omejene, ko pa bo zgrajeno novo šolsko poslopje, vsaj zaradi teh razlogov ne bo ovir za večji vpis. Kdaj bo stavba zgrajena, je ta čas še težko reči. Do konca leta bo na strehi zagotovo že smrečica, vendar se bojim, kako bo naprej potekala njena izgradnja.

Program visoke strokovne šole je že potrjen

Spremembe v šolskem sistemu predvidevajo tudi razvoj višjih in visokih strokovnih šol. Kako bo vaša fakulteta to novost umestila v svoj koncept?

"Višje šole naj bi bile v prihodnje pri srednjih šolah, medtem ko bomo pri fakultetah dobili visoke strokovne šole, kjer naj bi študij trajal tri ali tudi štiri leta. Nam sta šolsko ministrstvo in posebna komisija že potrdili program visoke šole, tako da je le še vprašanje časa, kdaj bomo z novostjo začeli. V tem šolskem letu pa smo zaenkrat še vpisali višješolski program. V prihodnje bo treba razmisliti tudi o statusu študentov, ki so končali še višješolski študij in o možnosti, da se vpisujejo na visokošolske programe. Predvidevam, da bo v prihodnje na visoki strokovni program (pri nas triletni) precejšnji naval, zlasti s strani tistih, ki so končali prvostopenjski študij na fakulteti. V tem primeru bomo morali pripraviti nekakšen program nadgradnje, diferencialnih izpitov, da se bodo ti študentje lahko vpisovali v tretji letnik visoke strokovne šole in bodo lahko le z dodatnim letom študija prišli do visokošolske izobrazbe. Sicer pa se bo sedanji fakultetni študij ločil od visokega strokovnega predvsem po poglobljenem teoretičnem spoznavanju stroke in bo tudi dalj časa trajal. Fakulteta bo morala v prihodnje spremeniti in posodobiti tudi fakultetne programe in jih uskladiti z visokimi strokovnimi programi. Za njih bo treba izločiti nekatere večine in jih nadomestiti s teoretičnimi znanji. To pa takoj sili v spremembo dodiplomskih in tudi podiplomskih programov. Pri fakultetnih študijih je torej poudarek na znanosti in temeljnih znanjih, pri visokošolskih strokovnih pa na inženirstvu in aplikativnih znanjih: znanost predvsem analizira sistem, postavlja in testira hipoteze, inženirstvo pa znanja o elementih sistema sintetizira ter z uporabo razvitih inženirskih metod in veščin s področja menedžmenta gradi ekonomično delujočo sistem."

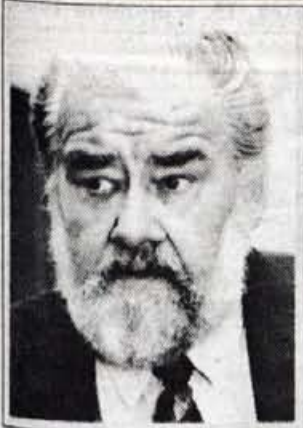
Delali smo analizo naših študentov in ugotovili, da je med njimi 65 odstotkov gimnazijcev in dijakov drugih splošnih izobraževalnih šol. Ni se nam torej bati, da v prihodnje ne bi bilo več zanimanja za fakulteto, ko bo uveden program visoke strokovne šole za informacijski, proizvodni in kadrovski menedžment. Letos pa tega še nismo uvedli, ker smo doživeli precejšnjo naglico pri spreminjanju srednješolskega sistema: del dijakov srednjo šolo končuje z zaključnim izpitom, del z maturo, eni se bodo lahko k nam vpisovali na fakulteto, drugi na visoko strokovno šolo. Za zdaj pa imamo stisko tudi pri profsorskem kadru.

Kranj - univerzitetno mesto

Ob dejstvu, da ima matično fakulteto, naj bi Kranj postalo univerzitetno mesto. Kako se kaže ta njegov položaj?

"Ob 35-letnici naše fakultete smo izrekli zamisel o Kranju kot univerzitetnem mestu. Možnost za to mesto vsekakor ima: ima matično fakulteto, ima oddelke izrednega študija ljubljanske in mariborske univerze. Gorenjska bi morala še bolj gledati na izobraževanje ljudi na svojem območju in seveda na možnosti njihovega zaposlovanja, sicer se obeta velik odliv drugam, tudi na tuje. S končano fakulteto, dobrim znanjem tujega jezika in nekaj svojega denarja lahko mlad človek na tujem začne kot strokovnjak in težko ga bomo od tam dobili nazaj. Zato je smiselno razmišljati o možnosti zaposlovanja doma in o razvoju ustreznega izobraževalnega sistema po regijah. Zamisel o Kranju kot univerzitetnem mestu vključuje našo (matično) fakulteto ter še nekaj dislociranih enot obeh univerz, ki pa bi se lahko med seboj povezale in našle skupni imenovalc. Kranj velja za glavno mesto Gorenjske, ene močnejših industrijskih regij, ki bi svoje izobraževanje lahko povezal s tem svojim položajem."

Na ameriških univerzah med profesorji in študenti vlada dialog

O ugledu visokošolske ustanove veliko povedo tudi imena profesorjev in drugih strokovnjakov, ki na njej predavajo. Eden od treh gostujočih profesorjev na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju je tudi prof. dr. A. MILTON JENKINS, ki prihaja z ameriške univerze v Baltimoru.

Prof. Jenkins, kot strokovnjak za informatiko gostujete tudi na nekaterih drugih evropskih univerzah. Katerih?

"Razen na Univerzi v Mariboru, s katero sem navezal stik že leta 1977, predavam tudi na ljubljanski univerzi, in sicer na ekonomski fakulteti ter na fakulteti za elektrotehniko in računalništvo. Sicer pa sodelujem še z nekaterimi drugimi evropskimi univerzami, med njimi so tri z Nizozemske, predavam v Zuerichu v Švici in v Londonu na visoki šoli za ekonomiko in biznis. Občasno predavam tudi na nekaterih drugih visokih šolah in v evropskih centrih za menedžerje."

O čem predvsem predavate študentom iz različnih držav?

"Moja strokovnost so informacijski sistemi. Študentom predavam zlasti o tem, kako upravljati z informacijskimi sistemi, kako jih voditi, kako uvesti nove tehnologije in jih uporabljati v sistemih."

Na kranjski Fakulteti za organizacijske vede delati predvsem s študenti podiplomskega študija. Kako ocenjujete njihovo znanje, zlasti če jih primerjate z njihovimi vrstniki iz drugih držav, kjer predavate?

"Teško bi rekel, da obstajajo opazne razlike v znanju med tukajšnjimi študenti in študenti v drugih državah. Bolj gre za to, da v prejšnjih letih niso bili razviti informacijski sistemi, njihovo vodenje in upravljanje, in da se ponekod te stvari šele zdaj razvijajo v polni meri. V svojem delu s študenti zato dajem poseben poudarek raziskovalnim metodam, načinom, kako uvesti informacijske sisteme v podjetja, da bo to dobro funkcioniralo. Zlasti se mi zdi pomembno, da študentom dam takšno znanje, da bodo sposobni tudi sami opraviti tovrstne raziskave in si z njimi pomagati pri razvijanju informacijskih sistemov, in to na katerikoli univerzi. Pač pa naj vaše študente pohvalim kot delovne, zagnane za študij in ravno njihov entuziazem me spodbuja za delo z njimi."

Prihajate z ameriške univerze, poučujete na evropskih. Se študijske metode na enih in drugih močno razlikujejo?

"Ko sem prišel predavat na evropske univerze, mi je takoj padel v oko frontalni način dela: učitelji govorijo, študentje poslušajo. V Ameriki tudi na univerzi bolj gojimo metodo dialoga. S študenti se pogovarjamo, spodbujamo jih k besedi, odgovorjamo na njihova vprašanja, diskutiramo z njimi... Zato smo ameriški profesorji, ki prihajamo na evropske univerze, v nekakšni zadregi, ko stopimo pred študente in na svoja izvajanja ne doživimo odziva, kakršnega smo vajeni doma."

Ali tudi pri delu s študenti tukajšnje fakultete skušate delati po "ameriški" metodi?

"Tudi, in sicer zato, ker pač delam na raziskovalnih metodah in potrebujem odziv študentov. Metoda dialoga je mogoča zlasti v manjših skupinah in v podiplomskem študiju na tej fakulteti mi je to omogočeno. Študente spodbujam, da dajejo pripombe na moja izvajanja, in da ne skrivajo svojih idej."

Univerzitetni študij je običajno precej teoretski. Informacijski sistemi, s katerimi se ukvarjate tudi na tej fakulteti, pa so v končni fazi nekaj zelo praktičnega in uporabnega. Vam je morda tudi znano, kako se to znanje pri nas uporablja v praksi?

"Nimam sicer stikov s konkretnimi okolji, kjer se uporabljajo informacijski sistemi. Toda pri tem velja, da so informacijski sistemi, če so za rabo, v praksi že uporabljeni in uveljavljeni. Informatika je velik izziv, njen cilj je, da bi tehnologija v čim večji meri zamenjala človeško delo. Kolikor bolj nam uspeva približevanje tem ciljem, toliko uspešnejše so tudi vede, ki se ukvarjajo s tem početjem. Na vaši univerzi rad predavam, ker sem prepričan, da je moje in njihovo prizadevanje kasneje koristno uporabljeno. S študenti, ki jih poučujem na tukajšnji fakulteti, pa se pozneje večkrat srečujem na raznih seminarjih in konferencah, kar veliko pove o njihovem zanimanju."

Študij, ki daje za prakso uporabne strokovnjake

Diplomanti kranjske Fakultete za organizacijske vede so dobrodošli kadri v podjetjih, ki potrebujejo strokovnjake za organizacijo in informatiko. O tem, kakšne izkušnje imajo z njimi v kranjskem Merkurju, tamkajšnji direktor za organizacijo, informatiko in kadre BRANKO MESEC.

Ste diplomant Fakultete za organizacijske vede in direktor za kadre v podjetju, ki zaposluje veliko diplomantov te šole. Kje so razlogi za slednje, kakšne prednosti prinaša ta šola?

"Res sem diplomiral na prvi stopnji omenjene fakultete in sicer tedaj, ko je izobraževala samo na višješolski stopnji. Drugo stopnjo sem opravil na Visoki ekonomsko komercialni šoli, na identični smeri organizacija in poslovno upravljanje. Merkur z omenjeno fakulteto sodeluje na treh področjih: usmerja svoje sodelavce na študij ob delu, štipendira, sodeluje na področju razvojnih raziskovalnih nalog in tudi sodeluje pri procesu študija kot somentor, ki določa ali vsaj sugerira teme za diplomska dela. V Merkurju je zaposlenih 26 diplomantov te šole, od tega 10 z višjo šolo, 14 z visoko, imamo tudi magistra in doktorja organizacijskih znanosti. Hkrati ob delu študira 11 zaposlenih sodelavcev (9 na višji in 3 na visoki), štipendiramo pa tudi tri redne študente s sedmo stopnjo."

Zakaj potrebujete te kadre?

"Imamo lastno informatiko in tudi organizacijo poslovanja, čemur v delniški družbi Merkur namenimo veliko pozornost. Poleg tega, da s kadri, ki imajo organizacijska znanja, pokriva strokovne službe, je nekaj diplomantov tudi uspešnih v menedžmentu, od vodij poslovnih enot do najvišjih članov uprave. Na področju razvoja in raziskav podpiramo raziskovalne naloge, ki zadevajo izboljšanje organizacije poslovanja ali uvajanje sodobnih metod. Najpomembnejša naloga je računalniška izmenjava podatkov in medorganizacijski sistemi. V tej nalogi sodelujemo s fakulteto že sedmo leto, aktivni sodelavci smo v projektnih skupinah, pa do udeleževanja na mednarodnih konferencah o računalniški izmenjavi podatkov. Ena od dejavnosti računalniške izmenjave podatkov je tudi tako imenovani elektronski katalog, ki je za trgovsko hišo, kakršna je naša, še posebej zanimiv. Eno od področij sodelovanja je tudi področje kadrovanja, sistema razvoja kadrov. Ta projekt je s pomočjo dognanj visoke šole tudi apliciran v

Merkurju. Študentom predlagamo tudi teme za diplomske naloge, izbiramo pa takšne, ki se nam zdijo s stališča naših potreb potrebne obravnave. Dragocene pa so tudi ideje, do katerih se v raziskavah za diplomske naloge dokopljejo študentje."

V novem konceptu bo kranjska fakulteta uvedla tudi študij na visoki strokovni šoli. Kaj pričakujete od novosti, ste zainteresirani tudi za tovrstne kadre?

"Smo pač gospodarska organizacija, ki pri kadrih teži bolj k uporabnosti in praktičnim znanjem. Tudi v preteklosti smo sodelovali pri oblikovanju programov študija in jih dopolnjevali v smislu aplikativnih znanj. Zato je ustanovitev te vrste visokošolskega študija za nas zelo zanimiva in zato smo tudi podprli aktivnosti fakultete pri pridobitvi statusa."

Na fakulteti se je rodila zamisel o Kranju kot univerzitetnem mestu. Ali ta zamisel ima možnost uresničitve?

"Prepričan sem, da te možnosti obstajajo. Drugo pa je, da Kranj, Gorenjska, pa tudi širše območje, potrebujejo fakulteto tega tipa. Gre namreč za to, da ima organizacija dela neposreden vpliv na produktivnost, na tem področju pa imamo pri nas še veliko postoriti, zlasti zaradi ciljev pri vključevanju v Evropo, kjer smo bili doslej zaradi teh pomanjkljivosti na teh področjih manj konkurenčni."

Kranjska fakulteta svoje čase ni bila ravno na dobrem glasu. Kako to ocenjujete?

"Večkrat sem razmišljal o tem, vendar nisem našel pravega odgovora. Morda je bil kriv seminarski način študija, ki se je uveljavil na začetku. Vendar glede na dejstvo, da je šola izobrazila tolikšno število kadrov in sicer ljudi, ki so se izkazali za uspešne, ni razloga za slab sloves. To fakulteto uvrščam na enako raven kot druge fakultete. Moja izkušnja pa je takale: od 30 kolegov iz moje generacije ni niti eden ostal v poklicu, za katerega se je izobraževal, torej za organizacijo dela. Vsi, ki smo diplomirali na tej stopnji, smo postali vodilni ljudje bodisi v gospodarstvu bodisi v politiki."

GLASOVA GORENJSKA RAZISKAVA

(Še) dobro, da imamo na Gorenjskem vsaj eno fakulteto

V torek smo v Glasovi gorenjski raziskavi zavrteli 203 telefonske številke naključno izbranih telefonskih naročnikov širom po Gorenjskem. Tokrat smo Gorenjke in Gorenjce spraševali o odnosu do edine gorenjske visokošolske ustanove - Fakultete za organizacijske vede Kranj.

Tokratni dve vprašanji in odgovori nanju so v preglednici. V telefonski anketi smo ponudili možnost variantnih odgovorov, sodelovanje v anketi je zavrnilo 29 od naključno poklicanih. Seveda smo številčne podatke o odgovorih preračunali tudi v odstotke, zaradi boljše preglednosti izidov ankete. Anketiranih 174 Gorenjk in Gorenjcev, katerih odgovore upoštevamo v preglednici, po spolu, (samoocenjeni) izobrazbi, starosti in lokaciji kot vzorec ustreza statističnim podatkom o gorenjski populaciji.

Med 174 Gorenjkami in Gorenjci, vključenimi v rezultate ankete, je krepka večina zagovornikov kranjske Fakultete za organizacijske vede in njene enakovrednosti z drugimi fakultetami v okviru obeh slovenskih univerz. Skoraj četrtina anketiranih meni, da bi FOV morala biti baza za ustanavljanje strokovnih višjih in visokih šol za gorenjski prostor - vendar pa je bilo v anketi več mnenj, da bi novonastajajoče višje ter visoke strokovne šole morale svojo bazo imeti v posameznih strokovnih srednjih šolah.

Ali kranjsko Fakulteto za organizacijske vede štejete za šolo, ki je enakovredna drugim članicam obeh slovenskih univerz?

70,1%	DA	122
6,9%	NE	12
23,0%	ne vem, ne želim odgovoriti	40

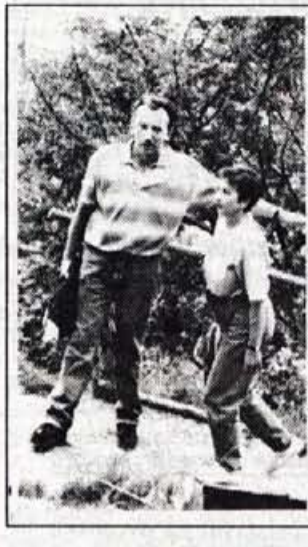
Kje naj bi bila baza novih izobraževalnih institucij na Gorenjskem?

23,0%	pri Fakulteti za organizacijske vede Kranj	40
36,8%	pri ustreznih gorenjskih srednjih strokovnih šolah	64
20,1%	pri ljudskih univerzah	35
20,1%	ne vem nimam mnenja	35

EJGA Kranjčanke in Kranjčani minulo nedeljo niso mogli verjeti svojim očem: na znamenitem novozgrajenem mostu čez Kokro so tudi na nedeljski dan delali. **EJGA** Resda so opravljali že prvo večje popravilo sicer novega mostu, a ob bridkih izkušnjah iz dosedanjega poteka gradnje, ko je gradbišče ob popoldnevih, sobotah, nedeljah in praznikih žalostno samevalo, je bila ta nedelja prav zares nenavadna. **EJGA** Kranjčanke so se ob tej priložnosti toplo zahvalile projektantom, ki so razpokan beton na mostu veleli zamenjati s tonalitnimi ploščami. **EJGA** Kranjčanke imajo pač več sreče kot Ljubljancanke, kjer jim ulice v centru Ljubljane na novo tlakujejo z granitnimi kockami, ki so najboljše "sodelavke" čevljarke industrije. **EJGA** Granitne kocke namreč intenzivno vplivajo na ženske salonarje z ozkimi petkami, česar so najbolj veseli v trgovinah z žensko obutvijo. **EJGA** Ob tem, ko v Kranju gradnjo mostu merijo z meseci in nič več z dnevi, so se visoke vode na mali žmaren znesle nad mostovi v Železnikih, Zalem Logu, Davči, Cerknem, Baški Grapi itd. **EJGA** Za to, da je voda dobesedno odplaknila trden železobetonski most, je bilo potrebnih le nekaj minut stoletne vode. **EJGA** Žal so nekateri od podrhtevanih mostov stari manj kot pet let - in če bodo nove mostove gradili tako hitro kot Kokrškega v Kranju, je zanesljivo le to, da v naslednjih petih letih visoke vode ne bodo odnesle nobene več. **EJGA** Ker še nobeden ne bo zgrajen na novo. **EJGA**

Pred dvema tednoma smo objavili FotoEJGA "uporabno nalogo" k tej fotografiji, na kateri so trije strumni pripadniki generacije "55" in torej letos vsi trije praznujejo štirideseti rojstni dan. Za pravilni odgovor na vprašanje, koliko od treh na sliki ima že odločbo o administrativni upokojitvi, smo prejeli 18 dopisnic z odgovori. Večina odgovorov je bila natančnih: EDEN od treh mož v najlepših letih (s slike) je že upokojenec / Mitja Klavora, pred upokojitvijo direktor Kriminalističnega urada Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije. Bralac Ivan iz Kranjske Gore je v svojem odgovoru večji pesimist in je zapisal, da sta od trojice že DVA upokojena! Bralka Slavka iz Radovljice pa je za upokojenega določila najmlajšega od treh iz generacije 1955 na sliki, kranjskega zasebnega podjetnika in predsednika Združenja gorenjskih podjetnikov JOŽETA HRIBARJA. K temu napačnemu odgovoru dodajamo podatek, ki je sicer strogo zaupen: Jože sploh še ni star 40 let, kajti v svečke na torti bo pihal šele jutrišnjem 17. septembra, ko ga bodo njegovi najdražji presenetili ob rojstnem dnevu. Izmed dopisnic s pravilnimi odgovori smo izžrebali Vivien Cipranič, Frankovo naselje 67, Škofja Loka, ki ji podjetje Hribar & Otroci, d.o.o. Kranj, podarja pikado (takega, s katerim igramo igro "Z Gorenjskim glasom nikoli mimo").

Kaj dela guverner Banke Slovenije dr. France Arhar, kadar ni v službi in si lahko za trenutek oddahne od težkih nalog za trden konvertibilni tolar? Gorazd Šinik je guvernerja in njegovo soprogno srečal na eni od planinskih poti, ki vodijo na Jošt nad Kranjem. Guverner BS si tudi s planinarjenjem nabira potrebno kondicijo, ki jo bo za ohranitev začrtane slovenske monetarne politike že zelo zelo potreboval.

Ko je nastala ta fotografija, je bila dama na desni predstavljena kot Irena Ravnikar. Doma je z Izlak (od tam je tudi predsednik slovenske vlade in LDS dr. Drnovšek). Irena je tik pred diplomom na Pedagoški fakulteti Ljubljana. Prvo septembrsko nedeljo sta prišla s fantom v Trzič na Šušarsko nedeljo in komisiji Turističnega društva Trzič, ki je štela obiskovalce, je natanko pri Ireni udarilo cifro MILIJON. Prav zato je ob Ireni na sliki številka "1 000 000" in (na levi) predsednik TD Trzič Ladislav Srečnik. Od minule sobote dalje je Irena, milijonta obiskovalka trziških Šušarskih nedelj, srečno poročena. Odslej se podpisuje Hriberšek in v zakonski stan je stopila v poročnih čevljih, ki jih je prišla kupit na Šušarsko nedeljo.

ZA USPEŠEN POSEL
POKLIČITE 064/223-111
GORENJSKI GLAS

Septembra izbiramo GORENJCA MESECA AVGUSTA 1995

Dušan prehitel Iztoka

V redni rubriki na "EJGA" poslušalcev gorenjskih radijskih strani z Vašim sodelovanjem in postaj izbiramo Gorenjke & z glasovanjem poslušalk oz. Gorenjce meseca.

IZTOK ČOP

DUŠAN MRAVLJE

Danes, tretji septembrski petek (ki je mimogrede predzadnji petek letošnjega koledarskega poletja), se začne tretji glasovalni krog za GORENJCA MESECA AVGUSTA 1995. V radijskih oddajah boste lahko glasovali danes in še dvakrat; z dopisnicami ravno tako, do zaključno sobote, 30. septembra. Predloga za GORENJCA MESECA AVGUSTA 1995 sta:
1/ DUŠAN MRAVLJE, Kranjčan iz Stražišča in "honorarno" Škofjeločan, zmagovalec ultra maratonske tekme Trans America, dolge 2906,05 milje (oziroma 4706 kilometrov), ki jih je pretekel v 64 dneh maratona v rekordnih 422 urah in 59 minutah; njegov dosežek bo za Trans America ultra maratona bržčas še precej let neponovljiv;

2/ IZTOK ČOP, zanesljivo najbolj znan krajan Studenčič, ki spadajo v pošto Lesce in občino Radovljica, sicer pa "honorarno" Blejec (za njegove športne uspehe bi lahko postal častni občan nove občine Bled); Iztok Čop je uspešno športno pot kot veslač začel pred sedmimi leti in jo v soboto na veslaškem SP na Finskem kronal z najvišjim dosežkom - zato svetovnega prvaka v skifu oziroma enojcu (ki v veslaškem športu velja za kraljevsko disciplino) predlagamo za Gorenjca meseca;
O tem, da nas je okrcala bralka, ki redno sodeluje v glasovanju, ker smo po njenem mnenju tokrat zelo slabo izbrali, saj sta

oba predlagana enako zaslužna za ugled Gorenjske v avgustu 1995 in da zaradi tega preprosto ne more glasovati, smo zapisali že prejšnjič. In zraven naš nasvet: glasujte za oba v vsakem krogu. Popolnoma nič čudnega ne bo, če bosta oba Gorenjca dobila enako število glasov za GORENJCA MESECA AVGUSTA 1995 (kajti tudi takšen rezultat je možen). Rezultati glasovanja to potrjujejo: po prvem krogu je imel IZTOK ČOP 118 glasov, DUŠAN MRAVLJE pa 88. V drugem krogu je za IZTOKA prispelo natanko toliko glasov kot za DUŠANA v prvem glasovalnem tednu (88), za DUŠANA pa tokrat 120. Zato je "vmesni čas" po drugem krogu glasovanja izredno izenačen: DUŠAN MRAVLJE ima 208, IZTOK ČOP 206 glasov.

Nagrajenci v drugem septembrskem glasovalnem krogu za Gorenjca meseca avgusta '95: MARIJA ZUERŠEN, Srednja vas 158, Šenčur; AGATA POTOČNIK, Koprivnik 30, Sovodenj; TINKA AVGUŠTIN, Predmost 40, Poljane; IRENA VARL, Kamna Gorica 12A, Kamna Gorica in GAŠPER BODLAJ, Cesta na Hudo 18, Trzič - prejmejo nagrade v vrednosti po 1.000 SIT. Glasove poletne majice pa so skupaj z današnjim Gorenjskim glasom že v poštnih nabiralnikih naslednje peticije: BARBARA ŠOLAR, Dražgoške 8, Železniki; DANICA MULEJ, Sp. Lipnica 27, Kamna Gorica; NEŽKA BESTER, Zoisova 15, Kranj; MARIJA PEGAM, Ješetova 31, Kranj in KRISTINA ŠEGA, Cankarjeva 1, Trzič

Za GORENJCA MESECA AVGUSTA 1995 lahko "v živo" glasujete torej spet danes, v petek, 15. septembra, v kontaktnih oddajah Radia Kranj, Radia Triglav Jesenice, Radia Trzič in Radia Žiri. Kadarkoli do vključno 30. septembra lahko pošljete dopisnico z Vašim glasom za Dušana ali Iztoka na naš naslov: UREDNIŠTVO GORENJSKEGA GLASA, 64 000 Kranj. Med glasovalci vsak teden izžrebamo peticico za nagrade v vrednosti po 1.000 tolarjev in peticico, ki prejme praktično nagrado (namizni prt).

V Sloveniji je NISSAN zdaj cenejši kot drugje

Nišja cena ne pomeni stare zaloge ali manj opreme! Uradni zastopnik NISSAN ADRIA je uspel zagotoviti manjšo količino nekaterih modelov po enakih cenah, kot veljajo za bistveno večje evropske trge.

Najsodobnejša tehnologija, edini v tem razredu s 16-ventilskim motorjem.

16.990 DEM Micra 1.0 L 16V 3vrat
17.690 DEM Micra 1.0 L 16V 5vrat

Uradni zastopnik za Slovenijo: NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, telefon: (061) 301 355

Obiščite pooblaščenega prodajalca: **AVTO MOČNIK, Kranj**, Britof 162, telefon: (064) 242 277

NISSAN

Bogata serijska oprema

Sunny 1.4 SLX 4 vrata	21.250 DEM
Sunny 1.6 SLX 4 vrata	25.690 DEM
Sunny 1.4 SLX 5 vrata	21.560 DEM
Sunny 1.6 SLX 5 vrata	25.710 DEM
Sunny 1.6 SLX WAGON	29.870 DEM

NOVI MODEL LANTRA NOVI MODEL LANTRA NOVI MODEL LANTRA

HYUNDAI ROVER SUBARU

NOVA LANTRA že od 24.700 DEM
UGODNO ACCENT že od 17.500 DEM
UGODNO KOMBI že od 25.600 DEM

SERVIS, PRODAJA, STARO ZA NOVO, KREDIT, LEASING, KLEPARSKE IN LIČARSKÉ STORITVE

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER JANEZ KADIVÉC, Pipanova 46, Šenčur, tel.: 064/41-573

V naravi je zdravje!

SEJEM NARAVA - ZDRAVJE

Storite nekaj zase, saj je pot k zdravju vendar lahko prijetna! Zdrava hrana lahko tudi zares tekne. Najlepši videz je zdrav, naraven videz. Obisk zdravilišča vam izboljša zdravje in vam olepša ne le telo, ampak tudi življenje. Morda vam bo veliko pomenilo že to, da si boste izbrali pripomoček, ki ga že dolgo iščete za lajšanje svojih zdravstvenih težav.

To pa ni vse, kar ponuja 26. sejem izdelkov, aktivnosti in idej, ki jih potrebujete za zdravo življenje. Na njem si lahko ogledate tudi razstave gob, zdravilnih zelišč in malih živali. Na sejemu se pripeljite ceneje, z vlakom Slovenskih železnic!

od 20. do 24. septembra 1995
od 9. do 19. ure
na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

LJUBLJANSKI SEJEM

Gorenjska Banka

Banka s poslubom

VIŠJE OBRESTI ZA VEZANE VLOGE

- OBRESTNE MERE SMO POVEČALI ZA VSE VRSTE VEZANIH VLOG
- NAJVIŠJE OBRESTNE MERE CELO 10% LETNO NAD REVALORIZACIJO

1. NENAMENSKO VEZANA TOLARSKA SREDSTVA FIZIČNIH OSEB

ROK VEZAVE	ZNESEK DEPOZITA (v SIT)		
	od 10.000 do 100.000	100.001 do 500.000	nad 500.001
nad 31 dni do 90 dni	T+6,2%	T+6,6%	T+7,0%
od 91 dni do 180 dni	T+6,8%	T+7,2%	T+7,5%
od 181 dni do 366 dni	T+7,3%	T+7,6%	T+8,0%
nad 1 leto	T+9,0%	T+9,3%	T+9,7%
nad 2 leti	T+9,3%	T+9,6%	T+10,0%

T = temeljna obrestna mera (dosejanja revalorizacijska stopnja)

2. NENAMENSKO VEZANA DEVIZNA SREDSTVA V DEM DOMAČIH IN TUJIH FIZIČNIH OSEB VEZANA NAD 1 LETO

ZNESEK DEPOZITA	LETNA O. MERA	ZNESEK DEPOZITA	LETNA O. MERA
nad 5.000,00 DEM	5,20 %	nad 100.000,00 DEM	5,85 %
nad 10.000,00 DEM	5,22 %	nad 500.000,00 DEM	5,95 %
nad 50.000,00 DEM	5,80 %	nad 1.000.000,00 DEM	6,00 %

Za nenamensko vezana sredstva v DEM vezana za manj kot 1 leto pa so obrestne mere enake ne glede na znesek depozita (nad 1 mesec - 3,90%, nad 3 mesece - 4,10% in nad 6 mesecev - 4,20%).

PRIČAKUJEMO VAS V ENI OD SVOJIH 25-TIH EKSPOZITUR - PO VSEJ GORENJSKI

Gorenjska Banka

Banka s poslubom

KRKA ZDRAVILIŠČA

Voda in telo. Nasmeh in strokovnost. Pokrajina in udobje.

Dobro počutje in nove energije. Preventiva in kurativa.

Osebni pristop in tradicija. Oddih in rekreacija.

Dobrodošli v KRKA ZDRAVILIŠČIH!

DOLENJSKE TOPLICE - ŠMARJEŠKE TOPLICE - ZDRAVILIŠČE STRUNJAN - HOTELI OTOČEC

Vrelci življenja!

DOLENJSKE TOPLICE, tel.: 068 / 321 012 - ŠMARJEŠKE TOPLICE, tel.: 068 / 73 230 - ZDRAVILIŠČE STRUNJAN, tel.: 066 / 474 100 - HOTELI OTOČEC, tel.: 068 / 321 830

Oddam psička mešančka, starega 8 tednov. ☎242-378 22343
 Prodajam TELIČKO simentalco staro 3 tedne. Voklo 68. ☎49-293 22353
 Prodajam 14 dni starega simentalca. ☎738-017 22370
 KOKERŠPANJELE, mladiče z rodovnikom in cepijene, stare 8 tednov, prodajam. ☎880-107 22371
 Prodajam KRAVO 9 mesecev brejo, 3 tele. Rahne, Na DOLE 20, Vodice, ☎061/823-132 22394
 Prodajam 140 kg, težko TELIČKO simentalco. ☎49-444 22406
 Prodajam lovske pse JACK RUSSEL TERIERJE z rodovnikom odličnih staršev. ☎78-341 22586
 Kuhinjo, vrtljiv usnjen fotelj, preprogo, masiven lestenec, cena 1300 DEM, prodajam. ☎881-230 22586
 PURANE za nadaljno rejo, prodajam. ☎241-189 22601
 Prodajam KRAVO, brejo 3 mesece. ☎723-746 22614

Prodajam BIKCA 120 kg. ☎421-467 22449
 Prodajam TELIČKO simentalco 110 kg za rejo ali zakol. ☎421-676 22455
 Prodajam BERENSKO PLANŠARSKO PSIČKO, staro 6 tednov. ☎47-371 22497
 Oddam MORSKE PRAŠIČKE. ☎813-337 22497
 Enomesečne PIŠČANCE posebno mesnate pasme za dopitanje, prodajam. ☎217-128 22505
 Prodajam brejo KRAVO in 4 mesece staro TELIČKO. ☎714-089 22509
 Prodajam mladiče SIBIRSKI HUSKY, stare 9 tednov, čistokrvne, brez rodovnika. ☎723-750 22510
 Kupim KRAVO, ki bi septembra ali oktobra teletila. ☎721-238 22513
 Prodajam TELIČKO simentalco za nadaljno rejo. ☎631-552 22530
 Prodajam mlado KOZLIČKO. ☎49-001 22549
 KRAVO po izbiri drugič brejo in bele PIŠČANCE prodajam. Hraše 5, Smlednik 22567

Prodajam BIKCA, star 5 mesecev, teža 150 kg za nadaljno rejo. ☎872-612 22621
 Prodajam črnobelega BIKCA, star 14 dni. ☎49-473 22622
 Prodajam dva TELETA, teža po 150 kg. ☎736-387 22623
 Prodajam teden dni starega bikca. Zg. Brnik 70 22632
 10 tednov stare RJAVE JARKICE ter bele za dopitanje, prodajam. Stanovnik, Log 9, ☎685-546 22635
 Prodajam BIKCA težkega 120 kg, Čirče 34, ☎325-686 22638
 Prodajam nemški OVČARKI, stari 2 meseca z rodovnikom. ☎217-770 22656
 Prodajam eno leto stare KOKOŠI nesnice, za zakol ali nadaljno rejo. Dobre Helena, Loka 4, Tržič 22659
 Prodajam TELIČKO SIMENTALCO, 150 - 170 kg težko. ☎56-069 22683

OPRAVIČILO
 Pri osmrtnici za pokojno ZORISLAVO KREN je prišlo do neljube napake v priimku. Pravilno se glasi Zorislava KREN.
 Se opravičujemo!

KAMNOSEŠTVO
 Kašpar, Na Kalu 16, NAKLO, tel.: 47-875, 47-286
 IZDELAVA NAGROBNIH SPOMENIKOV, NAPISOV IN OKENSKIH POLIC

ZAHVALA

Ob izgubi naše ljube

IVANKE PETERNELJ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraženo sožalje ter darovano cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo osebju Doma Petra Uzarja v Tržiču za dolgoletno skrb in nego ter osebju Internega oddelka 600 Inštituta Golnik za zdravljenje in nego v njenih zadnjih tednih. Hvala tudi g. župniku in pevcem s Kokrice za poslovlilni obred in zapete pesmi.

VSI NJENI

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj se je tiho poslovila od nas naša draga

MARIJA JERALA
 rojena Mohar

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za ustno in pisno izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče ter materialno pomoč. Zahvala Srečovim sodelavcem Remonta, njegovim prijateljem, pevcem MPZ Iskra, pevcem v cerkvi, podjetju Navček in g. župniku, ki so prispevali k lepemu pogrebemu obredu. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, a ste ostali neimenovani.

Žalujoči mož Srečko, sin Srečo in hčerka Nevenka z družinama Podreča, 9. septembra 1995

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame in stare mame

ANICE ROŽMANC
 p.d. Kodrove Anice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste kakorkoli pomagali in jo v tako velikem številu počastili s spremstvom na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje in sveče, ter nam ustno izrazili sožalje. Iskrena hvala tudi vsem tistim, ki ste jo obiskovali in jo imeli radi.

VSI NJENI
 Sv. Duh, Škofja Loka, Novo mesto

ZAHVALA

Po hudi in dolgi bolezni nas je v 82. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, babica in teta

JOŽEFA ERŽEN
 rojena Murn

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala sosedom Vizjakovim, Šparaklovim, Praprotnikovim - Cirilu, Tončki, Faniki, govornici Slavki, gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, sodelavcem in sodelavkam Iskra Otoče, sodelavkam ISKRATEL iz Kranja, pevcem Zupan za lepo zapete žalostinke, KS Ljubno, dr. Potočnikovi za dolgoletno zdravljenje, Hematološki kliniki UKC Ljubljana in patronažni sestri Saši in Sonji. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI, KI SMO JO IMELI RADI Ljubno, 7. septembra 1995

ZAHVALA

V 37. letu starosti nas je zapustila žena, mami, hčerka in sestra

VERA KVAS

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažilne besede, izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in župniku Francu Godcu s Primskovega za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: mož Janez, hčerke Urška, Vesna in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil mož, oče in stari oče

MARKO GABER, st.
 Stara Loka 14

Iskreno se zahvaljujemo za pomoč sosedom, sorodnikom in znancem ter vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, denar, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom dr. Lidiji Stare, dr. Janezu Resmanu in dr. Dimitriju Zrimšku ter duhovnikom Andreju Glavanu za obiske na domu ter Zdravku Hajnriharju in Bojanu Korošaku za opravljen pogrebni obred in sveto mašo. Hvala tudi pevcem in pogrebemu podjetju Akris. Hvala tudi vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, čeprav niste imenovani.

VSI NJEGOVI
 Stara Loka, Radovljica, Škofja Loka 1995

OSMRTNICA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož in oče

ANDREJ VOVNIK

Od njega se bomo poslovili jutri, v soboto, 16. septembra, ob 16. uri na pokopališču v Križah. Do pogreba bo ležal v domači hiši, Pot na Mučila 30, Križe.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

TOMAŽA OBLAKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem Jelovice, Alpine in Marmorja za izrečena sožalja, vso pomoč, darovano cvetje in sveče, duhovniku za opravljen pogrebni obred, pevcem in sosedi za poslovlilne besede.

Žalujoči: žena Ivana, sin Franc in Viktor, ter hčerke Stanislava, Štefka, Anica, Ivanka in Pavla z družino

OSMRTNICA

Spomin na mamo komu ni drag, komu ni svet. Umrje mama vsem prerano, naj tod sto dožije let.

Po hudi bolezni nas je v 74. letu zapustila naša ljubljena mama, stara mama, sestra, teta in tašča

MIHAELA SKUMAVC
 rojena Hlebanja

Od nje se bomo poslovili danes, v petek, 15. septembra, ob 16. uri, na pokopališču na Dovjem.

VSI NJENI
 Mojstrana, Belca, Ljubljana

Alkohol spodbudil posiljevalsko strast

Radovljiški posiljevalec spet na delu

Tokrat je bila žrtev starejša mladoletnica

Kranj, 12. septembra - Zaradi utemeljenega suma, da je storil kaznivo dejanje posilstva, so kriminalisti ovadili 36-letnika, ki ima na vesti podobna dejanja že od prej. Obravnavali so ga namreč zaradi spolnega nasilja in zaradi posilstva, vendar zanj doslej še ni sodno odgovarjal. Tudi po najnovšem posilstvu, ki naj bi ga storil v noči z 8. na 9.

september, preiskovalni sodnik po zaslišanju ni našel zakonskih razlogov za pripor. Preden je osumljenec v petek s svojim osebnim avtom pripeljal do enega od gostinskih lokalov na območju radovljiške občine, je že vse popoldne pridno praznil kozarce z alkoholom. V "usodnem" lokalu je seveda s tem nadaljeval. Okrog pol devetih zvečer je v taisti lokal prišla

skupina deklet praznovat rojstni dan prijateljice.

Eno od deklet, nevajeno alkohola, je pijača nekoliko "vrgla". Šla je na teraso lokala, da bi zajela svežega zraka. Na terasi se ji je pridružil osumljenec. Na videz sta se poznala. Dekletu, starejši mladoletnici, je ponudil, da jo odpelje domov, na kar je pristala. V avtu se je zaradi slabosti nastila na zadnji sedež. Namesto da bi jo odpeljal domov, pa je možak zavit po makadamski poti v gozd.

Kot je povedal načelnik urada kriminalistične službe UNZ Kranj Boštjan Sladič, je "dobrotnik" na samotnem kraju avto ustavil ter začel dekle zmerjati s prasico in svinjo. Dejal naj bi tudi, da je zanj plačal dvesto mark in da hoče z njo spolno občevati. Dekle se je uprlo, zato jo je zgrabil za vrat in stiskal, da ni mogla do sape. Po davljenju je osumljenec ubral drugo taktiko. Nemočno dekle je začel otipavati, jo sleknil in posilil. Za kaznivo dejanje posilstva je po slovenskem Kazenskem zakoniku zagrožena kazen od enega do deset let zapore. • H. J.

Alkohol za volanom

Kranj, 15. septembra - Da je alkohol res pogost sopotnik gorenjskih voznikov, potrjuje podatek, da je bilo v prvem polletju letos pijanih 188 povzročiteljev prometnih nesreč na Gorenjskem oziroma 14,6 odstotka vseh povzročiteljev.

Podrobnejše številke, s katerimi je postregel prometni inšpektor UNZ Kranj Ivan Demšar, so zaskrbljujoče. Tako je imelo v prvem letošnjem polletju 171 voznikov osebnih avtomobilov v krvi povprečno 1,60 grama alkohola na kilogram krvi. Med kolesarji-povzročitelji je bilo pijanih pet, povprečno so imeli kar 2,52 grama alkohola (lani v enakem času 1,57 grama), štiri pijani pešci 2,10 grama, dva voznika avtobusa, za katere zakon zahteva popolno treznost, 1,21 grama, trije mopedisti 1,70 grama, trije motoristi 1,93 grama, trije traktoristi 1,65 grama in en voznik tovornjaka 0,84 grama alkohola na kilogram krvi.

Boljših rezultatov si prometni policisti ne obetajo niti v drugem polletju. V nočni akciji prejšnjo soboto in nedeljo na območju Škofje Loke, denimo, so policisti dobili 43 pijanih voznikov. Tri so morali celo pridržati do iztreznitve, ker so kljub prepovedi nadaljevanja vožnje ponovno vžgali motorje, vsi pa se bodo prej ali slej iz oči v oči srečali s sodnikom za prekrške. • H. Jelovčan

2. Pohod volje, razuma in moči

Policisti za nekaj točk ugnali kriminaliste

Na cilju dvodnevnega pohoda v Bohinju je tekmovalcem čestital tudi predsednik države Milan Kučan

Bohinj, 15. septembra - V torek popoldne se je pred hotelom Kompas končalo dvodnevno merjenje volje, razuma in moči osmih sodelujočih ekip gorenjskih policistov in kriminalistov. Zmagala je četverica s policijske postaje Kranj, ki je od samega veselja začofotala še v hotelskem bazenu. Pokal za težko prisluženo prvo mesto je Mateju Braniku, Žigi Planincu, Miranu Oštirju in Samirju Dautoviču izročil predsednik države Milan Kučan.

Milan Kučan, ki tudi sam dobro pozna lepote in napore pohodništva, je tekmovalcem iz vseh osmih ekip, ki so uspeli premagati težavne preizkušnje, iskreno čestital, spregovoril o pomenu dela policistov, načelniku UNZ Kranj Ivanu Hočvarju pa namignil, da si fantje prav gotovo zaslužijo kakšen dan izrednega dopusta.

Pohod je bil letos drugič, postati namerava tradicionalen, pripravilo pa ga je športno društvo Bled 92 s policijske postaje Radovljica. V dveh dneh, v ponedeljek in torek, so morali tekmovalci premagati kar osemnajst etap. Po oceni vseh je bila najtežja etapa "dirka" z gorskimi kolesi od Taleža do Rovtarice in zadnja etapa v teku od Savice do Ukanca, s kanuji prek Bohinjskega jezera, po lestvi na most ter prek Save v teku do cilja pri hotelu Kompas.

Vrstni red ekip: 1. PP Kranj (Brajnik, Planinec, Oštir, Dautovič) 218 točk, 2. urad

Zmagovalna četverica s kranjske policijske postaje.

kriminalistične službe UNZ Kranj (Kralj, Majcen, Kovačec, Ladan) 202, 3. PP Jesenice (Robič, Sever, Muren, Ahačič) 184, 4. PP Radovljica 170, 5. PMP Karavanke 166, 6. PPP Kranj - ŠD Pegaz 147, 7. PLP Brnik 124 in 8. PP Tržič 119 točk. • H. J.

Mile kazni za trojico vlomilcev v grad Strmol

Pijanost ne more biti opravičilo

Kranj, 15. septembra - Kraja umetniških slik in starega orožja iz protokolarnega objekta grad Strmol pri Dvorjah je v začetku maja močno odjeknila v javnosti. Jernej Benedičič, Zlatko Hamberger in Branko Nikič iz Ljubljane so 2. maja okrog dveh ponoči vlomili v grad, vendar so policisti prva dva prijeli brž po dejanju, v Benedičičevem avtu, Nikiča, ki je zbežal, pa naslednji dan doma. Od takrat do torka, ko je tričlanski senat okrožnega sodišča v Kranju razglasil sodbo, so bili vsi trije v priporu.

Pijanost ne more biti opravičilo za to, kar so storili. Odrasel, zrel človek se mora obvladati tudi, ko je pijan, če tega ne zmore, naj ne pije. Nekako v tem smislu je obdolženi trojici po razglasitvi sodbe dejala predsednica senata, sodnica Janka Šolinc. Zagovornika dveh obdolženih sta dejanje svojih varovancev namreč skušala prikazovati kot "pijansko rogoviljenje", medtem ko je okrožna državna tožilka Andreja Šarabon vztrajala, da je bil vlom organiziran in naprej premišljen. Odnesele predmete - umetniške slike in kose starinskega orožja - je po sodnem izvedencu ocenila na 3,8 milijona tolarjev in jih označila kot predmete poseb-

nega zgodovinskega pomena. Jernej Benedičič, ki naj bi bil iniciator vloma in tatvine, je vseskozi trdil, da s kaznivim dejanjem nima nič, da je spal v svojem avtu, ko ga je neki moški prebudil in zahteval, naj pelje. Vendar sta oba sostoritca sodišču dokaj usklajeno osvetlila njegovo vlogo, tudi svojih nista tajila.

Sodni senat je torej vse tri spoznal za krive. Benedičič in Hamberger sta kaznivo dejanje storila v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, Nikič pa v stanju manjše prištevnosti. Pri izreku kazni je sodišče upoštevalo tako olajševalne kot obteževalne okoliščine. Hambergerju in Nikiču je štel v zlo tudi to, da sta bila zaradi premoženjskih deliktov že kaznovana. Hambergerju je višje sodišče v Ljubljani komaj dva tedna pred vlomom v Strmol izreкло petletno pogojno kazen, zaradi česar bo moral po kranjski sodbi odslužiti enotno kazen dve leti in pol zapore, medtem ko bosta Benedičič in Nikič v zaporu presedela le leto dni. Za takšno kaznivo dejanje je sicer po zakonu zagrožena kazen od enega do deset let zapore.

Hambergerju je sodišče podaljšalo pripor zaradi ponovitvene nevarnosti, Benedičiču in Nikiču je odpor

odpravilo, vsem trem se čas pripora šteje v kazen. Plačati bodo morali tudi stroške kazenskega postopka in vsak po 25 tisočakov sodne povprečnine. Sodba še ni pravnomočna. • H. Jelovčan

POIŠČITE NAS PREDEN TATOVJI NAJDEJO VAS.

JANUS
VARNOSTNI SISTEMI
Gregorčičeva 8, 64000 Kranj

tel. 064 / 22 11 02

Štiri leta in pol zapore za Tržičanko

Sestra proti sestri

Okrožno sodišče v Kranju je v ponedeljek 26-letno Karmen Noč spoznalo za krivo poskusa umora svoje sestre Blanke in jo obsodilo na kazen štiri leta in pol zapore

Kranj, 15. septembra - Grozljiva se je dogajala sredi junija v Blankinem stanovanju. 28-letna Blanka, še zjutraj tepena od svojega zunajzakonskega partnerja, policista, naj bi se z mlajšo sestro dogovorila, da jo z gospodinjiskim kladivom za meso poškoduje, kriv naj bi bil partner. Vendar je dogovor očitno presegel meje. Blanka Noč je rešila samo hitra zdravniška pomoč.

Žrtev je namreč imela prerezan vrat, uhelj in več vbodnih ran. Policijska preiskava ni dala trdnih materialnih dokazov, da je Blanka hotela umoriti sestro, vendar so vsi indici kazali na to. Ne nazadnje je tudi žrtev v agoniji z lastno krvjo na hodniku sta-

novanjskega bloka izpisala ime Karmen.

Obdolžena Karmen Noč je vseskozi trdila, da je nedolžna, da sestri ni prizadejala smrtonosnih ran, vendar jo je sodni senat - predsedoval mu je sodnik Mitja Kozamernik - spoznal za krivo kaznivega dejanja poskusa umora. Sestro je rotila, naj vendarle pove resnico, vendar ta ni želela pričati.

Kaj se je torej dejansko dogajalo za štirimi stenami stanovanja Blanke Noč, ostaja zavito v skrivnost. Kranjsko sodišče je Karmen Noč podaljšalo pripor, njena zagovornica pa je napovedala pritožbo na višje sodišče. Sodba še ni pravnomočna. • H. J.

DOMOTEHNIKA

altama commerce
d.o.o. Kranj

c. 1. maja 5, Kranj, tik ob vhodu oz. izhodu centra mesta
tel.: 064/ 331-552

GRUNDIG

AKCIJA- 12 OBROKOV

<p>T 55-640 text</p> <p>73.800 12x 6.800</p>	<ul style="list-style-type: none"> * TELETEKST * SKART * VTIČNICA * HYPERBAND * SLEEP TIMER * DALJINSKO UPRAVLJANJE 	<p>P 27-060</p> <p>44.900 12x 4.100</p>
<p>T 51-640 text</p> <p>64.990 12x 6.000</p>		<p>T 65-640 text</p> <p>122.731 12x 11.300</p>

JAKA POKORA

Pošta svetuje

razveselite svoje najbližnje z voščillom
zavrtite telefonsko številko 96

za ostalo bomo poskrbeli mi

RADIO
KRANJ
97.3 FM
STEREO

SLOVENSKI SMUČARJI
V SOBOTNEM VEČERNEM PROGRAMU

RADIO
KRANJ
97.3 FM
STEREO